

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 13, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 13, 1998

Nr. 51

ET parlamento prezidentė susitiko su Seimo nariais

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) — Lietuvos Seimo pirmininkas ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos prezidentė Leni Fischer trečiadienį aptarė Lietuvos galimybes šių metų pabaigoje arba kitų metų pradžioje būti pakviesti pradėti derybas dėl stojimo į Europos Sąjungą.

„Mes norime būti pradedant derybas, o ne siekianti jų valstybės“, sakė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

L. Fischer nuomone, per derybas išnys skirtumas tarp ankščiau ar vėliau pakviestųjų derėtis, nes derybos gali trukti labai ilgai.

Seimo pirmininko atstovė spaudai pranešė, kad V. Landsbergis ir L. Fischer taip pat pasikeitė nuomonėmis apie Karaliaučiaus sritį, kurioje planuojama įkurti Europos Tarybos informacinį centrą.

Europos Tarybos parlamento prezidentė ragino tęsti Lietuvos bendradarbiavimą su Karaliaučiaus sritimi ir įtraukti į šį švediją, kitas Skandinavijos valstybes.

Lietuvos Seimo nariai atkreipė Leni Fischer dėmesį į Rusijos valdžios kaltinimus Latvijai dėl esminių žmogaus

teisių pažeidimų.

Seimo delegacijos ET parlamentinėje asamblėjoje narys Rimantas Dagys sakė, jog Lietuvos parlamentariai tai įvertino kaip vieną Rusijos spaudimo Baltijos valstybėms būdą.

Praėjusią savaitę Rygos policija panaudojo jėgą, išvaikydama nesankcionuotą piketą. Daugiausia rusakalbiai pensininkai prie Rygos Dūmos protestavo dėl blogų gyvenimo sąlygų. Latvijos policijos veiksmus griežtai pasmerkė Rusijos valdžia.

Per susitikimą Vilniuje taip pat svarstyta galimybė Lietuvoje įkurti Tolerancijos institutą, kuris rūpintųsi tautinių mažumų bei kultūros išsaugojimu.

L. Fischer vertinimu, Lietuvos padėtis žmogaus teisių, demokratijos bei santykių su kaimynais klausimais žymiai geresnė, nei kai kurių valstybių, jau pakviestų deryboms su ES.

ET PA prezidentė ketvirtadienį baigė dviejų dienų vizitą Vilniuje. Apsilankymą ji su trumpino viena diena, nes tiesiai iš Vilniaus išvyko į neramumų apimtą Jugoslavijos Kosovo sritį.

Seimas atsisakė spaudos laisvės varžančių įstatymo pataisų

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) — Seimas antradienį priėmė teismų įstatymo pataisas ir papildymus. Ilgai nesvarstęs, jis atsisakė į žiniasklaidos nepasitenkinimą dėl ankščiau numatytų spaudos laisvės suvaržymų.

Bendru sutarimu parlamentas atsisakė kovo pradžioje priimtų pataisų, numatiusių, kad asmenys, savo veiksmais ar straipsniais trukdantys teismui vykdyti teisingumą, ar kitokiais būdais siekiantys įtakoti bylos baigtį, traukiami atsakomybės įstatymo nustatyta tvarka.

Pataisa taip pat buvo numatiusi teismui teisę uždrausti spausdinti komentarus ar vertinimus apie nagrinėjamą teismą bylą iki teismo sprendimo priėmimo.

Teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis antradienį Seimui pateikė visiškai atnaujintą formuluoję, pagal kurią atsakomybės bus galima pritaikyti asmenims, „kurie savo veiksmais ar neveikimu trukdo teismui vykdyti teisingumą, siekia įtakoti bylos baigtį, žemina teismo ar teisėjo autoritetą“. Seimas priėmė pataisai bendru sutarimu.

Ministras pažymėjo, kad šiuo straipsniu siekiama apsaugoti nuo įtakos ne tik teismai, bet ir besibylinėjantys asmenys.

Kas žlugdo rinkimus Naujojoje Vilnioje?

Vilnius, kovo 10 d. (BNS) — Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas teigia, jog kaltinimai dėl neva sąmoningai žlugdomų rinkimų į Seimą Naujosios Vilnios apygardoje yra nepagrįsti.

„Pagrindinė problema — apygardos rinkėjai, kurie arba nenori turėti Seimo nario, arba yra nepatenkinti išrinktais kandidatais“, sakė Z. Vaigauskas.

Anot VRK pirmininko, jau nuo 1990-ųjų Naujosios Vilnios rinkėjai pasyviai dalyvauja rinkimuose ir net neturėjo savo atstovo, pasirašant Kovo 11-oios aktą.

Artūro Paulausko rinkimų štabas antradienį išplatino pareiškimą, kuriame teigiama, jog iki šiol daliai rinkėjų Naujosios Vilnios apygardoje neįteikti pažymėjimai, kairiųjų partijų atstovai dėl neišklaidų priežasčių nebuvo įtraukti į apylinkių komisijas.

„Galima išvada, kad sąmoningai mažinamas apylinkių komisijų narių skaičius, ir todėl dviem iš šešių komisijų narių neatvykus į apylinkės

balsavimo patalpas, ji negalės veikti“, rašoma pareiškimė.

A. Paulausko rinkimų štabo teigimu, tai būtų pretekstas „teisėtai“ pripažinti rinkimus neįvykusiais ir negaliojančiais.

Z. Vaigauskas patvirtino, kad dalis komisijų narių buvo išbraukti iš sąrašų, tačiau tai buvo padaryta, nes jie neatvyko rašyti pasižadėjimų. Anot jo, išliko problemų ir dėl valstybinės kalbos mokėjimo.

VRK pirmininkas pripažino, kad Naujosios Vilnios rinkimų apygardos darbe yra trūkumų ir juo „nesame visiškai patenkinti“. Tačiau tai nėra trūkumai, kurie galėtų sužlugdyti rinkimus“, pabrėžė Z. Vaigauskas.

Kaltinimus jis aiškino „kandidatų atstovų noru pakelti triukšmą, kad pritrauktų dėmesį rinkimams“.

Pakartotiniai rinkimai į Seimą Naujosios Vilnios ir Vilniaus — Trakų apygardose vyks kovo 22 dieną. Šiose apygardose 1996-aisiais į rinkimus neatvyko 40 proc. rinkėjų, kurie būtini, kad rinkimai būtų laikomi įvykusiais.

Kovo 12 dieną, apsilankęs Atskirajame komendantiniame batalione, Lietuvos vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas, prezidentas Valdas Adamkus (priekyje) apžiūri karinę techniką. Kairėje eina Lietuvos Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius. (Elta)

Prezidentas pirmą kartą apsilankė Lietuvos kariuomenės batalione

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas, vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas Valdas Adamkus ketvirtadienį apsilankė Atskirajame komendantiniame batalione Visoriuose, Vilniuje.

Šios kariuomenės buvo paskutinės, iš kurių 1993-aisiais pasitraukė sovietų kariuomenė.

Į batalioną atvykę V. Adamkus pasitiko krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius, kariuomenės vado pavaduotojas, pulkininkas Valdas Tutkus, bataliono vadovybė.

Tai buvo pirmasis naujojo valstybės vadovo apsilankimas Lietuvos kariuomenėje. Ateityje numatyti prezidento vizitai Kaune, Klaipėdoje ir Panevėžyje dislokuotose kariuomenės daliniuose.

Prezidentas apžiūrėjo kariuomenės, metodinį kabineta, patalpas, kuriose laikomi karių drabužiai, susipažino su ginkluote bei karine technika.

Užėjęs į kabineta, kuriame kariams buvo dėstomas ko-

vinės parengties kursas, prezidentas V. Adamkus teiravosi jų pageidavimų, nusiskundimų. Tačiau taip ir nesulaukęs atsakymo į klausimą, V. Adamkus padėkojo kariams už tarnybą bei teigė suprantas jų problemas.

Vėliau prezidentas susipažino su komendantinio bataliono ginkluote. Rodydamas prezidentui karinę techniką, kariuomenės vado pavaduoto-

jas V. Tutkus paaiškino, kad didžioji dalis transporto buvo padovanota užsienio valstybių, todėl dabar Lietuvos kariuomenė turi apie 100 rūšių mašinų.

Prieš paragaudamas kariuomenės košes, prezidentas žurnalistams sakė esąs patenkintas savo kelione. „Visur švaru, tvarkinga“, kalbėjo V. Adamkus, pridurdamas, kad sąlygos galėtų būti ir geresnės. Jis pripažino, kad kariams trūksta būtiniausių daiktų. „Noriu matyti, kaip vyrai apgyvendinami, apmokomi“, sakė prezidentas.

Rusijos ambasadorius: Reikia „žiūrėti pirmyn“

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) — Rusijos ambasadorius Vilniuje Konstantinas Mozelis po susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi ketvirtadienį pareiškė viltį, kad šie metai taps „aktyvaus bendradarbiavimo visose srityse metais“.

„Sutarėme stiprinti santykius ir žiūrėti pirmyn“, sakė ambasadorius žurnalistams.

K. Mozelis drauge pareiškė, kad „yra sunkumų“ patvirtinti Lietuvos ir Rusijos valstybinės sienos sutartį Rusijos parlamente, bet nekonkretizavo, kas trukdo tai padaryti. Kaip žinoma, Rusijos Valstybės Duma, valdoma komunistų ir nacionalistų, visiškai neskuba tvirtinti pernai rudenį pasirašytos sutarties, taip reikšdama neigiamą požiūrį į Lietuvos siekį tapti NATO nare.

Ambasadorius sakė susitikime su prezidentu aptaręs prekybinį ir ekonominį valstybių bendradarbiavimą. Pasak jo, sutarta spartinti kai kurių ekonominių susitarimų ruošimą, kad juos būtų galima pasirašyti per planuojamą Lietuvos premjero Gedimino Vagnoriaus vizitą į Maskvą gegužės mėnesį.

Pasak Lietuvos prezidentūros pranešimo spaudai, susitikime aptariant Rusijos Karaliaučiaus srities problematiką, prezidentas V. Adamkus pareiškė, jog „Kalinigrado (Karaliaučiaus — red.) srities klausimas yra visiškai aiškus, nes Lietuva neturi jokių pretenzijų dėl Kalinigrado srities priklausomybės“.

Lietuva, pripažinusi Rusijos vientisumą tarpvalstybine sutartimi, niekada oficialiai ne-reiškė pretenzijų į Kara-

liaučiaus sritį, bet Rusija visuomet irzliai reaguoja į bet kokius svarstymus dėl Maskvos teisių į šią teritoriją, atitekusią jai po II pasaulinio karo.

* Čekijos bendrovė, padavusi Lietuvos policijai netikusius batus, skelbianti tarpininkaujanti tankų dovanojimo sandėryje, teigia spaudai. Prahoje veikiančios bendrovės „Banzai“ vadovai dienraščiu „Lietuvos rytas“ pareiškė, kad tarpininkauja dovanojant senus Čekijos kariuomenės sovietų gaminamus ir rūpinasi jų pargabimu į Lietuvą. 1960 m. pagaminti tankai yra moralškai pasenę, bet specialistų laikomi dar tinkamais naudoti. 1994 m. „Banzai“ tarpininkavo perdaviant Lietuvos VRM uniforminių batų daugumą už milijoną JAV dolerių. Nupirktieji batai pasirodė esą netinkami avėti.

* Kauno apylinkės teisėjai kreipėsi į prokuratūrą, prašydami ištirti galimą baudžiamųjų bylų „fabrikavimą“ miesto policijoje. Kreiptis į prokuratūrą nutarta, kai ant kartą per 3 savaites teismas dėl įkalčių stokos išteisino kaltinamusios vagystėmis iš butų. Abu kaltinamieji teisme teigė, kad prisipažinimus neva dalyvavus vagystėse policininkai iš jų išgavo, vadinami degtine ar naudodami fizikinę smurtą. Teismas taip pat nustatė policininkų darbo pažeidimų ir atkreipė dėmesį, kad nebuvo surastas nė vienas pavogtas daiktas. Teisėjų nuomone, policija, taip elgdama, mėgina sudaryti savo efektyvaus darbo regimybę. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Minskas. JAV Kongresas ragins prezidentą Bill Clinton nebatai-kyti palankiausio režimo importuojamoms į JAV baltarusiškomis prekėms, jeigu Baltarusijoje neegres padėtis žmogaus teisių srityje, ketvirtadienį pranešė JAV ambasados Minske spaudos tarnyba. Atitinkamo nutarimo projektą JAV Senatui kovo 11 d. pateikė Kongreso žmogaus teisių komisijos ir Atstovų rūmų tarptautinių santykių komiteto nariai. Pristatydamas senatoriams šį dokumentą, vienas komisijos pirmininkų JAV Respublikonų partijos pirmininkas Christopher Smith pažymėjo, kad „Aleksandr Lukašenko išrinkus Baltarusijos prezidentu, respublikoje valdžia emė varžyti svarbiausias piliečių teises ir laisves, ignoruoti įsipareigojimus, kuriuos respublika prisiėmė Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje“. Senatui pateiktame nutarimo projekte JAV prezidentas, valstybės sekretore, Amerikos ambasada Minske, JAV misijos Jungtinėse Tautose ir ESBO raginami „panaudoti visas galimybes, ir asmenines, ir viešąsias, skatinti Baltarusijos vyriausybę laikytis tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje“.

Bagdadas. Irako ministro pirmininko pavaduotojas Tareq Aziz ketvirtadienį susitiko su naujuoju Jungtinių Tautų ginkluotės igaliojiniu Jayantha Dhanapala ir aptarė inspekcijų aštuoniuose „prezidentūros objektuose“ planus, pranešė valstybinė Irako naujienų agentūra INA. T. Aziz pabrėžė, kad „Irakas nori vykdyti“ sutartį, kurią jis vasario 23 d. pasirašė su JT generaliniu sekretoriumi Kofi Annan. Sutaris garantuoja inspekcijų darbą visuose Irako objektuose, taip pat vadinamuosiuose „prezidentūros objektuose“, kuriuos Irakas laiko slaptais. Sutartis sumažino įtampą Irako santykiuose su JT ginklų inspektorais ir nutildė, bent jau kuriam laikui, JAV grąsinimus panaudoti savo karinę galią, kuri tebalaikoma Persijos įlankos regione.

Maskva. Rusijos teisių gynėjai ketina atkreipti pasaulio visuomenės bei organizacijų dėmesį į žmogaus teisių problemą Baltijos valstybėse, ketvirtadienį Maskvoje žurnalistams pareiškė prezidento patarėjas ir Valstybės Dūmos deputatas Valerij Borščiov. Deputatas, kuris vadovauja politinei konsultacinei tarybai prie Rusijos prezidento žmogaus teisių rūmų, pažymėjo, kad atsakomybė už pastaruosius įvykius Latvijos sostinėje, kai buvo mušami rusakalbiai pensininkai, tenka Rusijos premjerui Viktor Černomyrdin. „Reikėjo iš anksto imtis priemonių, kai buvo planuojamos tokios akcijos, o ne smerkti ir pikintis, kai žmonės jau sumušti“, pabrėžė V. Borščiov. „Išskyrus turbut Lietuvą, kitose Baltijos valstybėse rusakalbių gyventojų teises šiurkščiai pažeidžiamos, pabrėžė Rusijos parlamentaras.“

Vašingtonas. JAV prezidentas Bill Clinton trečiadienį užtikrino Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Kofi Annan, kad Amerika nengs karinių smūgių prieš Iraką, nepasikonsultavusi su Saugumo Taryba (ST). Pasak prezidento, K. Annan pasirašyta sutartis dėl nevaržomų ginkluotės inspekcijų Irake kol kas vykdoma gerai ir aiškiai nėra nuolaidžiaujanti. Tuo B. Clinton atmetė Kongreso konservatorių išsakytą kritiką. Tačiau K. Annan, kalbėdamas su žurnalistais, pareiškė, kad nepasitiki minėto susitarimo, Iraką reikia atidžiai stebėti. Jis vėl pakartojo, kad jeigu Bagdadas sukels naują krizę, diplomatija nebeturės antros galimybės.

Ryga. Latvijos prokuratūra išskėlė baudžiamąją bylą pagal antirusiško straipsnio atspausdinimo laikraštyje „Nacion 1 Neatkarbi“ faktą. Straipsnyje, be kita ko, sakoma, kad Rusija ir jos liaudis dėl neišklaid istorinių aplinkybių tapo grėsme visos žmonijos egzistavimui. Laikraščio leidėjas yra politinio susivienijimo „Tėvynė ir laisvė“ valdyba. Šio susivienijimo atstovas Guntaras Krastas užima Latvijos ministro pirmininko postą.

Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) nutarė sustiprinti Albanijos ir Makedonijos sienų su Jugoslavijos Kosovo provincija stebėjimą, siekiant užkirsti kelią galimam krizės išsiplėtimui ir kaimynines valstybes. ESBO taip pat pasmerkė Serbijos policijos „beatodairišką jėgos naudojimą“ Kosove ir paragino Belgradą įsileisti ESBO misiją, vadovaujamą buvusio Ispanijos premjero Felipe Gonzalez. ESBO, kuriai šiuo metu pirmininkauja Lenkija, teigia, jog Kosovo krizė nėra vien tik Jugoslavijos vidaus reikalas, nes pažeidžiami ESBO principai ir žmogaus teisės, be to krizė atsiliepia viso regiono saugumui.

Varšuva. Lenkijos prezidentūros direktorė Danuta Huebner dienraštyje „Rzeczpospolita“ išspausdintame pareiškime teigė, jog prezidentūra padarys viską, kad Lenkijoje gyvenusiems žydams, kurie dėl 1968 m. kovo mėn. valstybėje kilusios antisemitinės kampanijos buvo priversti emigruoti, būtų suteikta Lenkijos pilietybė. Huebner teigimu, kai bus gauti emigravusių žydų prašymai, prezidentūra imsis visų reikiamų veiksmų, kad šie asmenys gautų Lenkijos pilietybę. 1968 m. komunistų valdomos Lenkijos valdžia, užsiėmusi disidentus intelektualus bei studentus, be kita ko, priverė išvykti nuo 12,000 iki 20,000 žydų kilmės žmonių, kas padarė ilgalaikį neigiamą poveikį Lenkijos įvaizdiui užsienyje. Iki šiol į Lenkiją grįžo tik keli šimtai 1968-aisiais emigravusių žydų.

Maskva. Trečiadienį rydų ultranacionalistas Vladimir Žirinovskij apliejo vandeniu bandžiusius jį nutildyti kolegas Valstybės Dūmoje. Parlamentariai, nuvarginti V. Žirinovskij kalbą ir nesutikę svarstyti 2 metų senumo laikraščio straipsnio, visų suprantamo kaip balandžio 1-osios pokštas, pareikalavo, kad jis grįžtų į vietą. Išsėdėjęs V. Žirinovskij prasiveržė prie tribūnos, pačiuo stikline su mineraliniu vandeniu ir, vis ją pripildydamas, pradėjo taškinti deputatus bei Valstybės Dūmos pirmininką. Žemųjų parlamentu rūmų pirmininkas Genadij Selezniev tokį elgesį pavadino „chuliganizmu“, o vienas parlamento pareigūnas puolė filmavusius žurnalistus, reikalaujamas „to nurodyti“.

* Vilnius taps penkiolik-tuoju pasaulio miestu su kuriuo Lenkijos sostinė Varšuva pasirašys bendradarbiavimo sutartį. (Elta)

KALENDORIUS

Kovo 13 d.: Paulina, Kristina, Meldutis, Vaiga.
Kovo 14 d.: Leonas, Matilda, Karigailė, Sugirdas.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŽYDRŪNAS ŽIBA, ARVYDAS KAMUOLIUS KAIP OBUOLIUS SKINA

Lietuvoje naujojo prezidento inauguracija, o Čikagoje lietuviams krepšinio entuziastams taip pat šventė! Neseniai Clevelando krepšinio aikštėje akis į akį susitiko Ilgauskas ir Sabonis, kai grūmėsi Cleveland „Cavaliers“ su Portland „Trail Blazers“ komanda. Čikagoje šios komandos paeiliui susitiko su pastarųjų penkerių metų NBA čempionais Chicago „Bulls“ ir jų žvaigžde Michael Jordan.

Žydrūnas Ilgauskas

Ilgai laukta Žydrūno Ilgausko pasirodymo krepšinio aikštėje, nors Amerikoje jis jau nuo 1996-tųjų metų „Cavaliers“ treneris Mike Fratello pasakojo, jog pastebėjo Žydrūnas rungtynių vaizdą juostės peržiūroje, kur žaidė Virginijos universitetas prieš komandą iš Lietuvos. Tačiau, pasirašęs sutartį, Žydrūnas negalėjo žaisti dėl du kartus per dvejus metus lūžio pėdos kaulo. Kadangi gydėsi ir nenorėjo rizikuoti sveikata, Žydrūnas nežaidė Atlanto olimpiadoje. Viename pokalbyje jis teigė: „Juk traumuo- tas nebūsi niekam reikalingas, nei savai tėvynei“.

Ilgauskas tikrai ilgas — 7'3" ūgio, 260 svarų svorio, gimęs 1975 m. birželio 5 d. Tėvų bute, Kaune, jis miega ant pagal užsakymą pagamintos beveik aštuonių pedų sofos. Clevelande Žydrūnas nuomuoja 23 aukštą dviejų miegamųjų butą, netoli Gund Arena sporto rūmų. Čia jis turi plačią, bet normalaus ilgio lovą, kurioje miega įstrižai. Salono sieną puošia motinos atsiųstas Rūpintojėlis.

Vaikystėje Žydrūnas mėgo skaityti, ypač apie karus ir indėnus, o būdamas septyniolikos metų pradėjo žaisti Kauno „Atleto“ komandoje, tuo padedamas šeimai. Turi sesutę Živilę. „Lietuvos rytui“ motina pasakojo, kad Žydrūnas norėjęs mokytis Amerikoje: „Jis atėjo į virtuvę ir paklausė: 'Mamytė, jei išvažiuočiau, ar jums bus labai sunku?'“ — Mama sakė, kad nepaisytu šeimos, o rūpintųsi savo gyvenimu, bet Žydrūnas apsisprendė nevažiuoti.

Žydrūnui susižeidus koją, tėvas išnuomavo sporto salę, kasdien į ją važiojo negalinti vaikščioti sūnų, padėjo jam treniruotis.

Ši sezona pradėjęs žaisti su Cleveland „Cavaliers“, Žydrūnas sužibo kaip meteoras ir net pateko į NBA „Visų žvaigždžių“ („All Stars“) naujų rungtynių, po kurių laimėjo „Geriausio žaidėjo“ („Most Valuable Player“) žymenį. Š.m. sausio 31 d., žaidžiant prieš Detroit „Pis-

tons“ surinko 32 taškus, o sausio 18 d. prieš Utah 18 kartų atkovojo kamuolį. Vasario 23 dieną Čikagoje Cleveland „Cavaliers“ žaidė lyg užmige. Jie jau buvo pralaimėję 8 iš paskutinių 10 rungtynių. Nors lapkričio mėnesį Clevelandas nugalėjo NBA čempionus 101-80, ši karta Chicago „Bulls“ be jokių pastangų, ir leidžiant žaisti rezervui, rungtynes laimėjo 97-75.

Ilgauskas žaidė 28 minutes, pelnė 15 taškų. Po rungtynių treneris Mike Fratello sakė: „Jis puikus žaidėjas. Mes meldžiamės, kad jis liktų sveikas ir mums dar daugelį metų žaistų“. Žydrūnas sakė, kad jaučiasi pavargęs, nes „NBA sezono žaidžiama labai daug rungtynių, čia geriausias krepšinio lygis pasaulyje. Yra malonu žaisti. Nuo Lietuvos žaidimo stilius skiriasi, trenerių vadovavimas skiriasi, visa atmosfera skiriasi. Čia daug žiūrovų, kiekvienos varžybos įtemptos“. Su komandos nariais bendrauja žaisdamas, sustingta po varžybų, kartu pavalgo, į svečius eina vieni pas kitus. Keli komandos nariai gyvena Žydrūno pastate. Netrukus jo tėvai vel atvyks aplankyti jau savistoviai gyvenanti 22 metų sūnų ir gal pripildys jo šaldytuvą šviežių maistui bei ledais.

Žydrūno agentas gyvena Čikagoje. Jis taip pat gerai pažįsta Rimą Dirvonį, bei dėkingas jį globojusiai gydytojo šeimai. Clevelande kartais apsilanko parapijoje ir, su šypsena, pastebi, kad žmonės ten jį „apspinta“. Galvoja, jei dažniau atvyktų, nebebūtų naujiena, taptų savas, eilinis žmogus. Žydrūnas supranta, kad į jį žiūrima, kaip atstovaujantį Lietuvai ir tai jo neslegia. Savo idealu laiko Sabonį.

Chicago „Bulls“ treneris Phil Jackson sakė, kad Ilgauskas gerai pasirodė Čikagoje ir taip pat „jis puikiai žaidė 'Visų žvaigždžių' rungtynėse. Tai nuostabus radinys 'Cavaliers' komandai“.

Po šių rungtynių žymusis krepšininkas Shawn Kemp prisiėmė kaltę už pralaimėjimą. Jis jautė, kad jo paties nerangumas persidavė komandai.

Chicago „Bulls“ centras, australietis Luc Longley, juokavo, kad šiose rungtynėse žaidė du „ilgieji“ (Longley ir Ilgauskas) ir vienas „mažasis“ (Joe Kleine).

Po to rungtynes, prieš Vancouver komandą „Cavaliers“, laimėjo 106-101.

Vasario 25 d. į Čikagą atvyko „Lietuvos liūtas“ Arvydas Sabonis, jau trečius metus žaidžiantis NBA Portland „Trail Blazers“ komandoje. Nemažas mūsų Sabonis — 7'3", 292 sv., gimęs 1964 m. gruodžio 12 d., su žmona Ingrida auginantis sūnelius Žygmantą, Tautvydą, Domantą ir dukrelę Aušrinę. Ne tik pagarsėjusi, bet ir išvaizdi Sabonių šeima Lietuvoje fotografavosi „Unicap“ vitaminų reklamoje. Paprašytas Arvydas sutiko dalyvauti filme,

Vilniaus Sporto rūmuose š.m. vasario 28 d. vykusias tarpvalstybines krepšinio rungtynes Lietuva — Islandija stebi (iš kairės) Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto pirm. Arturas Poviliūnas, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir Amerikos lietuvių sporto darbuotojas Rimantas Dirvonis. Nuotr. V. Kapočiaus

„ATVYKAU PASVEIKINTI SAVO DRAUGĄ“

Tokiu pavadinimu „Lietuvos sportas“ 1998 m. vasario 26 dienos laidos pirmame puslapyje išspausdino pasikalbėjimą su buvusiu ŠALFAS-gos valdybos vicepirmininku, o dabar šios sąjungos krepšinio komiteto nariu ir Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės vyr. treneriu Rimu Dirvoniu.

Paklaustas, kas paskatino žiemos metu lankytis Lietuvoje, Rimas atsakė: „Atvykau į savo draugo, prezidentu išrinkto Valdo Adamkaus inauguracijos iškilmes. Su juo sporto baruose nuveikėme nemažai gražių darbų, kartu studijuodami Illinois Navy Pier universitete, žaidėme krepšinį ir įsteigėme 'Lituanicos' sporto klubą. Su

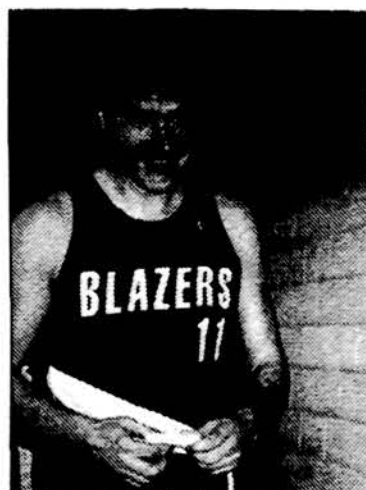
sienyje studijuojantys Lietuvos krepšininkai, grįžę į Lietuvą porą metų negalės žaisti krepšinį, Sabonis palieka laikui įrodyti. Jis teigia, kad šiuo įstatymu norėta tik gero darbu, kartu studijuodami Illinois Navy Pier universitete, žaidėme krepšinį ir įsteigėme 'Lituanicos' sporto klubą. Su

Apie Ilgauską Sabonis gražiai atsiliepė, o apie rungtynes Clevelande sakė: „Nežaidžiau kaip prieš eilinį žiną, kad abu kauniečiai“.

Po rungtynių Michael Jordan teigė: „Jie buvo geresnė komanda. Šeštadienį bus kitos rungtynės. Neleisime šioms rungtynėms nulemti sekančių. Sabonis žaidė labai gerai. Ofensyviai ir defenzyviai jis savo komandai daug pasitarnavo“.

Po abiejų rungtynių reporteriai Ilgauską ir Sabonį gyrė. Tačiau, trumpa jų atmintis. Vienas sakė, kad Ilgauskas iš kažkiokios nežinomos šalies, o Sabonį kai kurie priskyrė rusams. Sabonis, jau daugelį metų vienas svarbiausių pasaulio krepšininkų, galintis didžiulius trintis aukso ir dviem bronzos olimpiniais medaliais, laimėjęs 1997 m. „Mr. Europe“ titulą, skiriamą prestižinio krepšinio žurnalo „Giganti del Basket“. Tam titului kandidatais buvo išstatyti ir Toni Kikoc, Sasha Danilovic, Dino Radja ir kiti garsieji krepšininkai.

Laimėjimai sporte yra svarbūs, nes atkreipia dėmesį Lietuvai. Neetiški sportininkai, kaip NHL ledo ritulininkas, žiemos Olimpiadoje žaidęs rusų komandoje, Lietuvai garbės neteikia. Džiaugiamės Šarūno Marčiulionio, Arvydo Sabonio, o dabar Žydrūno Ilgausko skaidria nuotaika, pasiekimais ir giliu supratimu, kad naudodamiesi Dievo duota dovana, žaidžia ne tik sau, bet ir Tėvynei... Indrė Tijiūnėlienė

Arvydas Sabonis

Po rungtynių į persirengimo kambarį Arvydas žygiavo šypsdamasis. Jį tuoj ispaniškai užkalbino „Telemundo“ televizijos reporteris, kuriam Sabonis ispaniškai atsakinėjo, tvirtindamas, kad nuotaika pakili laimėjus prieš Chicago „Bulls“, be to, galės sūnams papasakoti, kad laimėjo prieš Michael Jordan.

Naujasis komandos treneris Mike Dunleavy džiaugėsi: „Sabas žaidė ypatingai!“ Sabonis reporteriams sakė, nesąsavarigės, nes Europoje žaisdavo ne tik 40 minučių, bet ir daugiau. Vėliau Arvydas juokavo, kad laimėjo, nes valges Jordano kėpsnį Jordano restorane. Jis pasakojo, kad su naujuoju treneriu lengviau žaisti, kad naujasis treneris iš pat pradžių jam patikęs.

Naująjį Lietuvos krepšinio įstatymo teismą, kad už-

Valdu nemažai metų praleidau dirbdamas ŠALFAS-gos centro valdyboje. Per rinkimus mes, Amerikos lietuviai, Valdą Adamkų rėmėme, dabar džiaugiamės, kad jis tapo Lietuvos Respublikos prezidentu“.

Atsakydamas — ar stiprią krepšinio komandą atskraidins šią vasarą į žaidynes, R. Dirvonis pažymėjo:

„Sunku pasakyti, bet kol kas susiduriu su nemaža problema — krepšininkai, kurie Lietuvoje jau viešėjo vieną ar du kartus, dabar nerodo didelio entuziazmo vykti dar kartą. O naujų, gabių krepšininkų, kurie galėtų deramai atstovauti Amerikos lietuvių rinktinei, per tą laiką neužsiauginome, nors jaunimas pas mus noriai krepšinį žaidžia. Varžybų organizatoriai mums leido komandą pastiprinti Amerikoje studijuojančiais mūsų kraštiečiais. Tai — ne pats geriausias variantas, jis man nėra mielas, bet ko gero būsiu priverstas rinktinę kviesti buvusius Plungės ar Kauno krepšininkus“.

Grįžęs į Čikagą, Rimas pla-

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI — ČEMPIONAI!

Smagu pranešti šio skyriaus skaitytojams, ypač „Lituanicos“ klubo „sirgalams“, neeilinę žinią — klubo vyrų komanda iškovojo 1998 m. salės futbolo („Indoor Soccer“) Metropolitan lygos I diviziono meistrystę!

Tai įvyko kovo 8 d., dar prieš sezono pabaigą, kai „Lituanica“, įveikusi lenkų „Highlanders“ 6-3, tapo nepa-veijama. Pirmenybių finalas kovo 15 d. („Lituanica“ 3 val. p.p. žais prieš „Lightning“) jau neturės reikšmės.

Praėjusio sekmadienio rungtynėse, nors ir žaidžiant be vikriųjų brolių Tomayo, išryškintas mūsiškių pranašumas ir pelnyti šeši įvarčiai: R. Urbonavičius ir S. Szart (po 2), D. Smulkyš, V. Žuromskas. Tuo padidintas „Lituanicos“ pasižymėjimų kapitalas iki 60 (per 8 rungtynes buvo įmušti 22 įvarčiai).

Antroje vietoje rikiuojasi ukrainiečių „Lions“ su 18 taškais („Lituanica“ turi 22 taškus), trečioje — „Highlanders“, ketvirtoje — „Lightning“ po 15 taškų. Jei „Lions“ paskutines rungtynes (prieš „Cracovia“) pralaimėtų, tai šioms dviem lenkų komandoms, jų pergalių atveju, dar būtų galimybė užimti antrąją vietą, ir kartu su „Lituanica“ patekti į aukštąją divizioną.

VISI Į „LITUANICOS“ SUSIRINKIMĄ!

Kovo 22 d. (sekmadienį) 1 val. p.p. PLC posėdžių kambaryje, Lemonte, vyks LFK „Li-

tuhanicos“ metinis narių bei rėmėjų susirinkimas. Visi, kurie priklauso šiam klubui ar seka klubo komandų pasirodymus, turėtų jausti pareigą dalyvauti ir įsijungti į aktyvią klubo veiklą!

APIE A. KLEINAITI IR J. ŽUKAUSKĄ

„Lietuvos sporto“ laikraštis (1998 m. sausio 29 d.) išspausdino aprašymus apie „Lituanicos“ klubo pasižymėjusius narius Alfredą Kleinaitį ir Joną Žukauską, taip pat ir nuotrauką, kurioje matomi šie nuoširdūs klubo veteranai.

E. Š.

ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

1998 m. Š. A. Lietuvių šachmatų pirmenybės 1998 m. gegužės 2 ir 3 d. vyks Pasaulio Lietuvių centre, 14915, 127th St., Lemont, IL. Vykdo — Čikagos lietuviai šachmatininkai.

Bus žaidžiama 4-ri turai šveicarų sistema. Laiko riba partijai — 60 minučių „Sudden Death“.

Tvarkaraštis. Šeštadienį, gegužės 2 d.: Registracija 9:30-10 val. r. I turas — 10:30 val. r. II turas — 2 val. p.p. sekmadienį, gegužės 3 d.: III turas — 10 val. r. r. IV turas — 11:30 val. p.p.

Laimėtojai teks Dr. Algirdo Nasvyčio atminimo pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. 1997 m. laimėtojas — Vytas Nasvytis (Clevelando „Zai-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuinteresuojami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje..... (Kanados dol.)	\$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje..... (Kanados dol.)	\$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant palikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. (773) 471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždarata, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktid. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kaltame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

bas"). Be to, pirmų 3-jų vietų laimėtojas ir geriausias jauniui skiriamas ŠALFAS-gos žaidynių plaketės. Bus ir pinigines premijas už 3 vietas. Jaunių amžius — 17 m. ir jaunesni 1998 m. gegužės 2 d.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės šachmatininkai. Žaidėjų skaičius neapribotas.

Dalyvių registracija — iki balandžio 21 d. imtinai, šiuo adresu:

Antanas Vilutis, 1143 Southview Dr., Schererville, IN 46375-1533. Tel. 219-322-4533.

Smulkios informacijos prašamos visiems šachmatų kultivuojantiems klubams ir pavieniams šachmatininkams, dalyvavusiems bent vieną kartą paskutinių 5 metų laikotarpyje lietuvių pirmenybėse.

Papildoma informacija: Vytautas Nasvytis, ŠALFAS Šachmatų k-to vadovas, tel. 216-631-0210.

ŠALFAS Šachmatų k-tas
ŠALFAS centro valdyba

LIETUVIŲ-LENKŲ SANTYKIAI PO PERESTROIKOS IKI DABAR

E. RINGUS

Iš visų kaimynų santykiai su Lenkija mums buvo nuostolingiausi. Slavizmas mus naikino nuo pat mūsų istorijos pradžios. Nors Lietuva sukūrė savo valstybę drauge su kaimynais ir apie šimtmetį netgi dominavo savo geografinėje teritorijoje, i nauda tas jai neišėjo. Slavų jūroje skendome be pertraukos. Nevykusi Lietuvos-Lenkijos unija, užuot sustiprinusi naujai sukurta valstybinį vienetą, dėl bajorų luomo savanaudiškumo, prarado ne tik savarankiškumą, bet ir nepriklausomybę.

Iš nelaisvės abi tautos išgelbėjo Pirmas pasaulinis karas. Lietuvai karas atėjo beveik kaip paskutinė galimybė, nes polonizacija ir rusifikacija rengėsi ištrinti Lietuvą iš žemėlapių. Antrasis pas. karas abiem tautoms vėl išėjo į naudą. Lenkija padidino savo teritoriją ir atsikratė anksčiau turėtų mažumų. Lietuva atgavo savo sostinę, bet vėl pateko į Rusijos imperiją. Po to buvo 50-ties metų žiauriausias istorijos laikotarpis. Lietuvos-Lenkijos santykiai užšalo, išskyrus trintį tarp užsilikusiu lenkiškai kalbančių ir naujai atvykusių lietuvių, norinčių sustiprinti tautinę padėtį su lenkintame Vilniaus krašte. Netgi didžiausi optimistai negalėjo numatyti, kad sovietinė imperija turės sugriūti ir Vilnius vėl bus mūsų.

Ir tikrai imperija sugriuvo. Nuo perestroikos pradžios prasidėjo naujas laikotarpis dviejų senų kaimynų istorijoje. Lietuva ir Lenkija atliko savo roles pasigerėtinai, viena satelitų grupėje, kita vadovavo respublikoms.

Ilgai džiaugtis nebuvo leista Landsbergio grupei. Atkuto lenkų pretenzijos į Vilnių. Istoria, kad ir labai artima, Varšuvos politikų nepamokė. Po pokarinio žmonių kraustymosi Vilniuje ir apylinkėse, dėl vietinių gyventojų neaiškiaus tautinio apsisprendimo, nemažas skaičius liko nelietuviškai kalbančių žmonių (dauguma jų nevadindavo save nei lenkais, nei gudais, o „vietiniais“). Lenkiškoji inteligentija ir sąmoningesni lenkai persikėlė Lenkijon.

Kas domėjosi Lenkijos istorija, lengvai galėjo pastebėti šios tautos vadovų tarpe skaudų politinio logiškumo, ypač kritiškais momentais. Tai parodė netolima praeitis. Po Pirmo pasaulinio karo, kai, užuot

konsolidacijos krašte, Pilsudskis plėtė Lenkiją, užkariaudamas kaimynės Ukrainos sostinę Kijevą ir isakydamas Želigovskui užimti Vilnių, nesisikaitant su Vakarų diplomatų pasiūlymu sustoti prie Curzono linijos. Pagal tą liniją, Lvovas ir Vilnius būtų buvę už rytinės Lenkijos sienos. Tuo būdu Lenkijos ribose tarpkariniame laikotarpyje buvo daugiausia mažumų, palyginus su kitomis Europos valstybėmis (apie 10 mln.).

Ekonomiškai Vilniaus kraštas, atitolintas nuo Lenkijos centro, buvo apleistas ir nepažengė pirmyn per tarpkarinį laikotarpį. Pramonė ir prekyba buvo žydų rankose. Jie sudarė beveik trečdalį miesto ir miestukų gyventojų. Todėl vilniečiai buvo gera dirva sovietinei propagandai kiršinti tautybes ir panaudoti savo tikslams. Neproporcingai didelis skaičius tarnavo saugumo organuose.

Varšuvos politikai po perestroikos, pastebėję nereikalingus gincus Vilniaus krašte, nutarė bandyti atitaisyti nesveiką padėtį. Tam tikslui sudaryta komisija, vadovaujant B. Geremek (dabartinis ministras), atvyko Vilniun perdiskutuoti abiem tautoms rūpimus klausimus. Galutinė rezoliucija tarp lenkų atstovų ir Sąjūdžio buvo ši: „Siena tarp Lietuvos ir Lenkijos yra galutinė, taip kaip siena su Vokietija, prie Neise ir Oder upių“. Toks pareiškimas buvo pakankamas inteligentijai, bet nepatenkino masių Lenkijoje ir Lietuvoje.

Nuo tos dienos prasidėjo tolimesnį pokalbį ir diskutuojami klausimai. Reikėjo iškelti į viešumą istorinius įvykius, jų reikšmę abiejų tautų vystymuisi. Abiejų kraštų istorija iki šiol buvo rašoma kitaip, kaltės buvo mėtomos dešinėn ir kairėn. Dabar pirmą kartą istorikai galėjo vieni kitiems išsakyti savo tautos jausmus, pasiskusti skriaudomis ir pasiūlyti priimtinas išvadas.

Matyt, šis nutarimas liaudies nepasiekė. Lenkiškai kalbantieji vilniečiai nerodė geros valios atsikuriantiai Lietuvai, nes, jau paskelbiant nepriklausomybės aktą 1990 m. kovo 11 d., lenkų atstovai už nepriklausomybę nebesavo. Maža to, Maskvos šelpiamas laikraštis „Ojczyzna“ paskelbė padėką OMON-ui už lietuvių ir Lietuvos „malšinimą“. Toliau

Tai ne siaurės asigalis, o t. marijonų sodelis prie „Draugo“, kai šią savaitę „išdykelis vaikelis (El Nino)“ privertė apie dvi pedas sniego.

tas pats laikraštis siūlė sukurti „autonominę lenkų sritį“ su savo vėliava ir himnu. KGB nuėjo dar toliau, siūlydami steigti Vilniuje slavišką universitetą. Vėliau u-teto projektą lenkai bandė įvykdyti. Jo „rektorius“ — Brazys kelis kartus lankėsi JAV, rinkdamas aukas. Jo pokalbį girdėjome „Rytmečio Ekspreso“ bangose Čikagoje.

Gorbaciovo referendumą 1991 m. balandžio mėn. lietuviai boikotavo. Jame klausia: „Ar esi už tolimesnį išlaikymą SSSR?“ Vėliau: „Ar esi už išvedimą sovietų kariuomenės iš Lietuvos?“ Į abu klausimus lenkai balsavo pagal Maskvos muziką. Toks būsimų piliečių elgesys paliko blogą skonį ateinančioms dienoms. Ypač kai tas skonis jau buvo gero — partizanai, vokiečių remiami, 1942-1944 m. Londono vyriausybę įsakius, puolė Vilnių ir užėmė porai dienų. Naivus tikslas buvo parodyti sovietams, jog Vilnius priklausė lenkams. Už „patarnavimą“ sovietai atsidėjo, nepasprukusius karininkus, išsiųsdami į tolimą Sibirą. Šis lenkų nešaudus „žygis“ nepamokė nei vietinių vadovų, nei Londono strategų. Tą patį klaidą jie pakartoję, „vaduodami“ sovietams Varšuvą, paversdami miestą griuvėsiais, nesulaukę jokios pagalbos, nors Raudonoji armija tris mėnesius buvo kitoje upės pusėje.

Nepaisant nepalankaus elgesio, lenkų kultūrinė veikla nebuvo varžoma. Veikė du meniniai ansambliai, abu finansuojami iš Varšuvos, turi laikraščius ir žurnalus, TV transliacijas, daug mokyklų su lenkų dėstoma kalba.

Diskusijos su Lenkijos oficialiais atstovais ėjo sklandžiai. Su vietiniais lenkų veikėjais buvo sunkios. Jos smarčiai pablogėjo, kai Maskvoje įvyko pučas. Vietiniai „aparatai“ susigundė sovietinės sistemos grįžimo galimybe ir ėmė kelti galvas. Pučui greit sugriuvus ir visam aparatui subankrutavus, Landsbergio vyriausybei nieko kito neliko, kaip pašalinti nepaklusnius ir Vilniaus ir Šalčininkų rajonų užsilikusius prosovietinius pareigūnus.

Tų pareigūnų pašalinimas nepatiko Varšuvai ir atėjo eilė protestų. Ilgainiui Landsbergiui pavyko lenkus įtikinti, kad pašalinimas nebuvo dėl jų tautybės, bet dėl promaskvistiško elgesio. Atmosferai atslūgus, abiejų valstybių ministrai — Saudargas ir Skubiszewski — ėmėsi ruošti bendrą deklaraciją, kuri priverstų prie tarpvalstybinių santykių pagerinimo ilgai ateičiai, o gal ir amžiams.

Formuluojant deklaracijos tekstą, abiejų valstybių atstovai turėjo išaiškinti keletą istorinių nesutarimų. Dauguma jų neturintį praktiškos reikšmės, bet dirginančių tautinius jausmus. Pats kietiausias nesutarimų riestas buvo mūsų reikalavimas Vilniaus okupaciją pripažinti neteisėta. Su tokiu reikalavimu lenkai nesutiko ir tik po ilgų diskusijų Brazausko vyriausybė nutarė Vilniaus okupacijos reikalą palikti už oficialaus susitarimo ribų. Galutinis susitarimas pagaliau buvo pasirašytas 1994 m. balandžio 26 d. ir patvirtintas tų pat metų spalio mėn.

Praktiškos naudos Lietuvai tas susitarimas neatnešė. Beveik nepasikeitė mūsų tautietų padėtis Seinuose, nepa-

gyvėjo ekonominiai ryšiai. Pagal traktatą, lenkų spauda privalo naudoti vietovių lietuviškus pavadinimus, pvz., užuot „Kowno“ — Kaunas, ar „Wilno“ vietoje Vilnius. Lenkai gi reikalavo, kad jų pavardės nebūtų lietuvinintos, kad kai kurie jų paminklai būtų tinkamai užlaikomi ir t.t.

Abi pusės po šio dokumento pasirašymo nutarė, kad Lietuvos-Lenkijos santykiai grįžta į normalumą, bent oficialiuose sluoksniuose. Vietinėmis sąlygomis optimizmo kiek mažiau. Pripažinti prie naujos padėties, pripažinti lietuvių Vilniaus šeiminkais, išmokyti „muzikų“ kalbą, dar vis jiems nesinori. Vietinių gyventojų persiorientavimas dar ilgai užsietas, dar daug kantrybės reikės parodyti mūsų pareigūnams ir naujam prezidentui.

Patys lenkai pripažįsta, kad jų mažumos padėtis Lietuvoje, palyginus su Ukraina ir Gudija, yra geriausia. 96% Vilniaus lenkiškai kalbančių jau yra Lietuvos piliečiai. Gan keistokai atrodo kai kurių reikalavimas dvigubos pilietybės...

• **Telšiai.** Sausio 31 d. Telšių vysk. V. Borisevičiaus katalikiškoje vidurinėje mokykloje buvo surengta konferencija šv. Jono Bosko 110-osioms mirties metinėms paminėti. Renginyje dalyvavo Telšių vyskupijos mokyklų tikybos ir etikos mokytojai bei Telšių kunigų seminarijos auklėtiniai. Įžangos žodį tarė Telšių vyskupas A. Vaičius, paskaitas skaitė Telšių kunigų seminarijos rektorius kun. dr. A. Genušis ir dvasios tėvas mons. J. Kauneckas bei mokyklos direktorė A. Raudienė. Šv. Mišioms vadovavo vyskupas A. Vaičius.

Neturėtume bijoti ar abejoti

Danutė Bindokienė

Šią savaitę JAV Senate prasidėjo svarstybos dėl pritarimo dabartinę šešiolikos valstybių NATO šeimą padidinti trimis naujomis narėmis. Balsavimas tikriausiai bus ateinančią savaitę, bet — kaip tvirtinama Amerikos spaudoje — du trečdaliai senatorių, be abejo, pasisakys už NATO praplėtimą. Taip prognozuojama ir dėl to, kad, prieš pateikiant šią rezoliuciją Senatui, Foreign Relations Committee kovo 3 d. balsų dauguma (16 prieš 2) ją patvirtino.

Nors tikima, kad Lenkijos, Vengrijos ir Čekų Respublikos narystei Senate nebus daroma kliūčių, opozicija taip pat nesnaudžia. Keletas senatorių pateikė raštą, siūlantį balsavimą atidėti iki birželio pradžios, be to, yra pasiūlymų, kad po šių trijų narių priėmimo tolimesnis NATO plėtimasis būtų atidėtas neribotam laikui, tuo užkertant kelią Baltijos valstybių siekiams, kurie labai erzina Rusiją.

Tačiau dar keisčiau, kad kalbos apie Baltijos valstybių įstojimą į NATO jau „erzina“ ir kai kuriuos mūsų tautiečius. Jų nuomone, Lietuva gali apsieiti be papildomų įsipareigojimų bei išlaidų, susietų su visų sąlygų išpildymu, pasiruošiant NATO narystei, o į Maskvos protestus reikia rimtai atsižvelgti, nes nuo Kremliaus geros valios daug priklauso žaliavų tiekimas, rinka Lietuvos promonės bei žemės ūkio gaminiams ir nuolatinis priekabių įsėjimas, kaip vėl neseniai pasitaikė Latvijai, apkalbant „rusiakalbių skriaudimus“. Incidentas buvo komentuos ir šio krašto spaudoje, patariant latviams palankiau traktuoti daugiau kaip pusę milijono rusų kolonistų, užsilikusiu nuo sovietų laikų. Kad jie nenori laikytis krašto įstatymų, mokyti latvių kalbos ir atlikti kitas sąlygas, saistančias Latvijos pilietybės gavimą, nelaikoma svarbiu reikalu.

Mėginkime pažvelgti į Lietuvos pasirašymą NATO narystei ar Europos Sąjungai iš kito taško. Neseniai mūsų tauta džiaugsmingai šventė Nepriklausomybės atkūrimo aštuntąsias metines. Nors gyvenimas per tuos aštuonerius nepriklausomus metus dar nėra be problemų, tačiau vis dėlto jis gerėja, valstybė žengia demokratijos keliu, stengiasi susiaurinti tą didelį atsilikimo tarpą, paveldėtą iš okupacijos dešimtmečių.

Po naujojo Lietuvos prezidento rinkimų dažnai pabrėžiama, kad Amerikoje daug metų praleidęs krašto vadovas kaip tik pagreitins išjungimą į Vakarų pasaulį. Lietuva, kaip ir kitos dvi Baltijos valstybės, tuoj po Sovietų Sąjungos subirimą buvo skatinamos jungtis į buvusių sovietų imperijos valstybių Sandraugą, bet pasirinko savo likimą kreipti Vakarų link, pabrėždamos, kad jos visuomet buvo ir nori būti vakarietiškos. Pasiruošimas NATO narystei Lietuvai, Latvijai ir Estijai suteikia iniciatyvos kaip galima greičiau spręsti krašte esančias problemas, tvarkyti santykius su kaimyninėmis valstybėmis, pagerinti ekonomiką, kovoti su nusikalstamumais, rūpintis krašto apsauga. Jeigu šios iniciatyvos nebūtų, tas procesas, be abejo, užsietų daug ilgiau ir jam nebūtų teikiama tiek daug pirmenybių. Vadinas, pasiruošimas stoti į šias Vakarų organizacijas Baltijos kraštams labai naudingas.

O dėl santykių su Rusija gali per daug nesijaudinti nei JAV Senatas, nei Vilnius. Maskva visų pirma žiūri savo interesus, tiek prekybadauga su Jėru, tiek užtardama serbus Bosnijoje, tiek besibiečiuladama su Beidžingu. Jeigu jai bus naudinga vėl suvaidinti agresoriaus rolę Rytų Europoje ar kurioje kitoje pasaulio dalyje, Rusija tai ir padarys, neatsižvelgdama, kiek Vašingtonas jai pataikaus.

Vykstant debatam Senate del NATO prapletimo, nemaza dalis JAV laikraščių ir žurnalų (pvz., „Washington Post“, „National Review“, „San Francisco Chronicle“, „Dallas Morning News“, „Kansas City Star“, „The Christian Science Monitor“ ir daug kitų), net savo vedamaisiais pasisako už naujų narių priėmimą. Komentuojamas ir sen. Warner pasiūlymas po Lenkijos, Vengrijos ir Čekų Respublikos priėmimo neribotam laikui sustabdyti NATO plėtimąsi rytų link, nes Baltijos valstybių įjungimas sukeltų per daug kontroversijos ir Rusijos protestų.

Kaip jau minėjome praėjusią savaitę, svarbu, kad šis, Baltijos valstybės nuostolingas, pasiūlymas būtų atmetas, todėl lietuviai, Amerikos piliečiai, raginami atlikti savo pareigą, kontaktuoti savo senatorius ir palenkėti juos savo pusėn.

(Bus daugiau)

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS
(Tėsinys)

49

„Braziliečiai nenori reklamuotis, bet tyliai įkurti ūkį, o paskui kas nori, teatvauzuoja pasiziūrėti. Tokia nuomonė ir New Yorke“.

Mažeika: „Neturint garantijų, būtų sunku suorganizuoti bendrovę. Ar nebūtų galima gauti kokių užtikrinimų?“

Pakštas: „Miesteliai turi autonomiją. Duotų ir mūsų miesteliui. Mokyklas valdžia remia. Su mūsų pinigais negalima daugiau išpešti iš angliško gaidžio uodegos. Dėl formaliesnių garantijų galėtų kalbėtis, pvz., Lietuvos atstovas Kajeckas“.

Viliamas: „Dėl sutarties nebekalbėkim. Pasitar-kim, ką toliau darysim“.

Slapšys: „Delegacijon siūliau agr. Butkį. Jis sutinka. Jis pažįsta tropikus, bet vienas nieko negalės padaryti, nes nemoka kalbos. Man susidaro galimybė vykti, turėsiu atostogas. Bet yra pinigų klausimas, ir norėčiau, kad man būtų parengtas darbo planas. Atlikčiau, kas būtų pavesta“.

Saldukas: „Delegacija turėtų būti ir iš Pietų Amerikos“.

Slapšys: „Ar nebus balsų, kad mūsų būrelis nariai

nori pasinaudoti surinktais pinigais, jei aš vykčiau?“

Mažeika: „Mūsų pinigų užtenka tik vienam asmeniui. Slapšys nėra joks balsas žemės ūkio klausimais. Butkys tikėtų, bet jam reikia vertėjo. Slapšys galėtų jam padėti. Jam reikėtų surinkti 300 dol. Priekaištų dėl jo gal neatsiras. Siūlau parengti gerą raštą Prekybos butams ir prašyti jų paramos“.

Pakštas: „Jie turi skambius vardus, bet neturi pinigų“.

Dar padiskutavus šį klausimą ir Mažeikai sutikus parengti raštą Prekybos butams, Viliamas taip susumavo:

„Delegacijos pasiuntimas tebėra aktualus, ir norim ją pasiūsti. Sutinka vykti Slapšys ir Butkys. Bet trūksta pinigų. Yra pasiūlymas kreiptis į Prekybos butus ir mūsų skyrius. Kai susidarys pinigų, sušaukti susirinkimą“.

Po to dar buvo paklausta, ar priima kokį nutarimą dėl Joniko ir kitų rengimosi vykti į Br. Hondurą.

Pakštas: „Tai yra tik pakėtinimas, todėl nėra ko svarstyti“.

Slapšys: „Jonikas tai imasi privačiai“.

Po posėdžio parašiau (II.2 d.) laišką Kairiui, pasakodamas apie mūsų svarstymus ir paprašiau pranešti, 1. kiek Čikagos būrelis galėtų paremti delegacijos pasiuntimą, 2. kiek būtų galima parduoti bendrovės akcijų ūkiui Br. Hondure steigti, ir 3. ar jis pats galėtų už savo lėšas įsijungti į delegaciją.

Kairys greit (II.6 d.) atsakė: „Susirinkimo šiandien nedarėme, nes visi nariai išsikrė kaip žydo bites“. Ne-

siinteresuoją totališkai, į susirinkimus ateina tik keli ir tai dėl mandagumo. Dėl tos priežasties mes ir nario mokesčio negalime išrinkti, net pati valdyba nemoka“.

1. „Gerai, kad sutinka vykti Butkys ir Slapšys... Mūsų izdas paaugo gal tik kokių 20 dol. Mes gal sudarysim iki šimto. Žiūrėkite kitur“.

2. „Aš nesipriešinsiu tokio ūkio steigimui (komercinis bandomas kilniais tikslais), bet esu skeptiškas... ir nematau, kad bus patogus rinkti aukas ar pardavinėti akcijas po tokia priedanga“.

3. Aš negaliu atsakyti dabar, ar galėsiu vykti kovo mėn. kartu su Butkiu. Pirmiausia, kai aš žadėjau vykti, aš buvau nepriklausomas. Dabar aš turiu savo įstaigą... Tačiau aš neatsisakau griežtai. Jei man laisva ir darbo galimybės leis, aš sėsiu į lėktuvą ir po 13 val. būsiu Belizėje. Tikslas turėtų būti ne ūkio steigimas ar jo pelno-nuostolio skaičiavimas, bet įvaziavimo galimybių aiškinimas bei palengvinimas sąlygų pačiai kolonizacijai“.

Spauda apie aukas delegacijai

Rūpinimasis delegacijos pasiuntimu ir lėšų jai telkimu rado atgarsio spaudoje. „Naujienose“ (II.9 d.) pasirodė Petro Rašimo ilgas straipsnis „Dausuva ar Blausuva“, kuriame rašoma, kad prof. Pakštas Amerikoje iškūrė lietuvių organizaciją, kuri skelbia Atsarginę Lietuvos steigimą Br. Hondure, organizuoja trijų žmonių ekspediciją šiam kraštui tyrinėti ir tam reikalingai i tautietį renka pinigus. Anot autoriaus, ir lais-

viausiam krašte ne visas žmonių galvose kilusias idėjas galima viešai svarstyti, leidžiant iš žmonių surinktus pinigus neprasmingiems tyrinėjimams. Daug paskirų veikėjų keliama planą rimta visuomenė atmeta nesvarstiusi ir neužleidžia joms laikraščių skiltis. Lietuviai savo kailiu yra patyrę įsikuridinimo svetimuose kraštuose malonumus, nesukubę ir tropikinių džiunglių kraštus ieškoti laimės, nors ir deyni Pakštai visaip juos agituotų ten vykti. Iš viso, rinkti pinigų ir siųsti komisiją Br. Honduran tik tam, kad išpėtų tautiečius ten nevykti, švelniai tarant yra grynas nesusiipratimas, rašo straipsnio autorius ir toliau, naudodamasis Baltikonio lietuvių kalbos žodynu aiškina žodžius „blausa“, „apsiblauselis“, o kadangi lietuviai, įsikūrę Br. Hondure tarp indėnų, bus paniurę ir apsiblausę, todėl ir tas kraštas vadintinas Blausuva.

Dar aršiau aukų rinkimą tose patiose „Naujienose“ kritikuoja Leonas Mockevičius (II.26). Jisai rašo, kad jei ekskursijoms-ekspedicijoms į Br. Hondurą ar kitur koks milijonierius švysteltų kelis šimtus tūkstančių dolerių, tai ir jis sutiktų vykti, bet rinkti pasiūlymams aukas iš varganų tautiečių, ir jų sunkiai uždribtus pinigus taip lengvai švaistyti „tyrinėjimams“ susisaramatyti ir nuo tokių betikslų kelionių atsakyti. Anot jo, žmonės pradeda pavargti aukoti net Lietuvos laisvės bylai ginti, į vargą patekusiems tautiečiams aprūpinti, tai nėra ko kalbėti apie išlaidas nerealioms svajonėms.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

KAS IR KUR
CLEVELANDE

Clevelando lietuviškoji veikla koncentruojasi Dievo Motinos parapijos erdviose patalpose, Lietuvių namų — Lithuanian Village, Inc., salėse ir Šv. Jurgio parapijoje. Lietuvių namų direktorių valdybos pirmininkavimą nuo praėjusių metų pavaršio perėmus Albertui Penkauskui, atlikta daug šių namų pagerinimų. Namai pagražėjo ir jais daugiau naudojasi ir kitos organizacijos, įskaitant ir naujų ateivių „Gijos“ organizacijos renginius.

Dievo Motinos parapijos patalpos yra labiausiai naudojamos įvairiausiems renginiams: čia veikia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla, buvusi parapijinės mokyklos klase; čia kas savaitę jos patalpomis naudojasi „Grandinėle“, „Pilėnų“ skautų tuntas, „Tėvynės žiburėliai“, Stalo tenisas, „Žaibo“ sporto klubas, parapijos choras, Clevelando policija, „Grandinės“ veteranai, Lituanistinė mokykla „Svyturys“. Visi didieji minėjimai vyksta erdviose šios parapijos salėse.

Jau užplanuoti svarbiausieji šių metų renginiai:

kovo 28-29 Šiaurės Amerikos lietuvių senjorų (vyresniųjų kaip 35 m.) krepšinio turnyras Dievo Motinos parapijos auditorijoje ir Boromeo seminarijoje; **Kaziuko mugė D.M. parapijoje** — rengėjai — Clevelando skautai, balandžio 5 d.;

balandžio 6-8 — Rekolėkcijos, kurias praves kun. Vytautas Merkys, SJ; Dievo Motinos parapijoje;

gegužės 17 — Sutvirtinimo sakramentas — DM parapijoje — vysk. Paulus Baltakis, OFM;

gegužės 30-31 — Clevelando ateitininkų šventė: šeštadienį, 6:30 koncertas DM parapijos auditorijoje, sekmadienį, gegužės 31 d. šv. Mišios 10 val. ryto ir 11:30 Akademija;

birželio 14 Pabaltiečių tragiškojo birželio minėjimas Šv. Jurgio parapijoje;

Spalio 17 Lietuvos partizanų ansamblis „Girisai“ koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

DALYVAVO
PREZIDENTO
INAUGURACIJOJE

Naujojo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos iškilnėse Vilniuje dalyvavo: Lietuvos Respublikos garbės konsulė Clevelande Ingrida Bublėnė, „Dirvos“ redaktorius dr. Jonas Jasaitis, „Vilties“ draugijos pirmininkas Algis Matulionis ir LB tarybos narys Dalia Puškorienė.

V.R.

„TAUPA“ STIPRI IR
AUGA

Lietuvių kredito kooperatyvas „Taupa“, prieš 13 metų įkurta Vytauto Staškaus iniciatyva, vasario 22 d., Dievo Motinos parapijos salėje savo nariams atliko metinį apyskaitinį pranešimą. Pagal kooperatyvo vedėjo, valdybos narių išspausdintą metinį raportą, „Taupa“ yra stipri finansinė institucija ir vis auga. Aktyvai per metus paaugo beveik puse milijono dolerių ir dabar jau siekia 11,727,847 dol. Rezervinis kapitalas — 902,562 dol. Per metus turėta 783,000 dolerių pajamų, o išlaidų 232,000 dol. Paskolų daugiausia nekilnojamo turto yra išduota iš viso už virš 7 mln. dolerių. Dividendų išmokėta 434,892 dol. Narių skaičius — 1,623. Paaugo per du šimtus.

„Taupa“, kuri savo ženkle su Gedimino stulpais yra įrašiusi ir — „Savo darbą skiriame Clevelando lietuviams“ — ištikimai savo žodžio laikosi ir šiemet, kaip ir ankstesniais metais, paskyrė 5,500 dol. lietuvių reikalams: Šv. Kazimiero lituanistinė mokyklai 1,000; po 500 dol.: Lietuvių Religinei šalpai, APPLE organizacijai, BALFui, „Žaibo“ sporto klubui, „Pilėnų“ skautų tuntui, „Neringos“ skautų tuntui, „Eksultate“ chorui; 750 dol. ateitininkams ir 250 dol. „Svyturio“ moksleivių grupei.

Taip pat finansinėje apyskaitoje nurodyta, kad kooperatyvas buvo patikrintas nepriklausomos CPA firmos Zucker Warfield ir Ohio valstijos kredito unijos. 1997 metų apyskaita buvo pasiūsta ir US Government National Union administracijai.

„Taupai“ jau aštuonerius metus vadovauja Aleksas Spi-

Vasario 16-tos minėjime, Clevelande. Iš k.: Dievo Motinos parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, SJ, Clevelando miesto atstovas M. Polensek, Ohio valstijos gubernatoriaus atstovas A. Pust ir Lietuvių fondo atstovė O. Puškorienė.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

rikaitis, talkinamas Andriaus Belzinsko, Rimos Nasvytienės, Aldonos Stungienės, Tado Bartkaus ir Vyto Apanavičiaus. Gražinai Varnelienei, ilgametei tarnautojai įteikta padėkos plaketė.

„Taupos“ direktorių valdybai pirmininkauja adv. Egidijus Marcinkevičius, dr. Vytautas Maurutis, Algis Rukšėnas (naujai perrinkti), Rick Hallal, Vytautas Kliorys, Marija Mikonienė ir Vincas Urbaitis.

Metiniam susirinkimui pirmininkavo dir. Algis Rukšėnas. Visų pranešimai buvo labai kondensuoti, atsakyta į paklausimus.

Kredito kooperatyvas yra įsikūręs nuosavuose namuose E. 185 gatvėje. Narių patogumui visus bankinius patarnavimus atlieka ir savo įstaigoje, Dievo Motinos parapijos svetainėje po lietuviškųjų sekmadienio pamaldų.

V. Rociūnas

RACINE, WI

VASARIO 16 IR
KOVO 11

Mūsų visų metinė Lietuvos Nepriklausomybės šventė buvo pradėta Šv. Kazimiero bažnyčioje Lietuvos himnu. Šv. Mišias aukėjo klebonas kun. R. Roetzer, o parapijos choras, vedamas muziko J. Grimsio, praturtino pamaldas lietuviškomis giesmėmis. Tautiniais drabužiais pasipuošusios A. Prochaska, S. Pluraitė ir A. Pluraitė įteikė šv. Mišių dovanas.

Iškilmingas minėjimas 3 val. p.p. parapijos svetainėje buvo pradėtas skrysiu pirminko J. Pleckaičio žodžiais, pagerbiant žuvusius už Lietuvos laisvę, o taip pat ir čia tarp mūsų esantį B. Jara. Lietuvos kariuomenės savanorių kalbėtojas J. Milišauskas apibūdino mūsų šios ypatingos dienos svarbą ir kvietė nepamiršti ir kitų datų mūsų lietuviškame gyvenime, palaikyti mūsų tradicijas ir religines šventes.

Buvo perskaityta Wisconsin gubernatoriaus Tommy Thompson išleista proklamacija, skelbianti Vasario 16 „Lithuanian Independence Day“, kurią kasmet parūpina V. Kapocius. Meninę programos dalį atliko muziko J. Grimsio vedamas choras, sudainuodami „Kur bega Šešupė“ (žodžiai Maironio, muzika Sasnausko), „Lietuva brangi“ (žodžiai Maironio, muzika Naujalo), moterų kvartetas — B. Nekrošienė, J. Pivoriūnienė, O. Kazemėkaitienė ir S. Petrušaitienė atliko „Saulėlydis tėviškeje“ (žodžiai Žilbino, muzika Makaciūno), „Už gimtinės klonių“ (autorai nežinomi). Akompanavo V. Prochaska. Dvi sesutės B. Nekrošienė ir J. Pivoriūnienė užbaigė programą trimis dainomis „Kapu

balsai“, „Dubysa“ ir „Mama“. Joms akompanavo R. Maillet.

Visi susirinkę buvo mūsų darbščiu šeiminkinių garbės pavaršiu, o susirinkimo nuotaika buvo labai pakili, nes už kelių dienų naujasis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus turėjo duoti prielaidą naujai mūsų tėvynės atečiai. Susirinkę buvo prašomi pasirašyti sveikinimą naujam Lietuvos prezidentui, linkėdami jam geriausios sėkmės dirbant geresnei Lietuvai!

S. Kybartas

PUTNAM, CT

VASARIO 16-JI
MATULAIČIO
SLAUGOS NAMUOSE

Matulaičio namai — tai tarsi mažytė parapija, turinti arti 80 „parapijiečių“, kuriuos sudaro seselės, talkininkės ir gyventojai. Mažytė, bet joje kiekvieną dieną aukojamos dvi šv. Mišios. Didelė dalis mūsų „parapijiečių“, deja, jau nepajėgia šv. Mišiose dalyvauti, tad šv. Komunija jie apsirūpina kapeliono kun. Rapolo Krasausko namų kambaryuose.

Vasario 16-tąją šventėme iškilmingomis šv. Mišiomis, per kurias smuiku griežė mokytojas Julius Vėblaitis, iš New Jersey pakviestas Putnamo LB pirminko inžinieriaus Vytauto Alksinio.

Patriotinės giesmės ir smuiko garsai, talkininkės Marijos Noreikienės turtiniai, tikrai neatmetinai, šiai progai gelėms papuošta kopyčia, tautinėmis vėliavomis bei lietuvių liaudies tautodailės darbais namų fojė prie įėjimo ir centre, namų gyventojams akivaizdžiai priminė, kad tai neeilinis sekmadienis.

Vasario 16-tą dieną po pietų buvo suruštos vaisės, kuriose, prie skanių pyragėlių, ledų bei kavos, gyventojai turėjo progos pasikalbėti su seselėmis ir namų personalu. Ne vienas jų vaizdžiai prisiminė Lietuvoje dar anais senais ir gerais laikais vykusius paradus, patriotines kalbas bei šaltą vasario mėnesio orą.

Korespondentė

MELROSE PARK, IL

MINĖJOME
VASARIO 16-TĄ

Vasario 16 d. minėjimas pas mus vyko š.m. vasario 15 d. Susirinko nemažas apylinkės lietuvių būrelis, vyresnių ir jaunimo.

Minėjamą pradžioje ir pravedė LB apylinkės pirminkė O. Rakauskienė. Sugiedojome himnus. Maldą, prašydamas Dievo palaimos lietuvių tautai ir naujai išrinktam prezidentui Valdui Adamkui, sukalbėjo Jonas Rugelis. Pirminkė perskaitė Vasario 16 ir Kovo

11-tos Nepriklausomybės Akto.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo Jonas Indriūnas. Jis apžvelgė tautos priešistorinius laikus, jos viduramžių sėkmes plečiantis į rytus, kovas prieš vokiečių ordiną veržiamą į Lietuvą, uniją su Lenkija ir jos pragaištingas pasekmes Lietuvai, tų abiejų tautų nepriklausomybės žlugimą ir jų atstatymą po Pirmojo pasaulinio karo. Lietuvos nepriklausomybės praradimas 1940-aisiais m. Sovietų žiauri priespauda, Kovo 11 1990-aisiais — antrasis tautos prisikėlimas ir dabartinė Lietu-

vos padėtis.

Kalba plojimais klausytojų buvo priimta ir įvertinta.

Po to E. Indriūnienė padėkavo B. Brazdžionio ir J. Indriūno patriotinių, minėjimui pritaikytų eilėraščių, kurie taip pat klausytojų buvo smagių plojimais palydėti.

J. Rugelis supazindino su LB Krašto valdybos pasiūlytomis rezoliucijomis Lietuvos valstybės tęstinumo ir saugumo reikalais. Jos buvo priimtose ir bus pasiūstos JAV prezidentui ir Kongresui.

Minėjamą baigus pasivaišinta mūsų moterų paruoštais

pietumis, pasikalbėta, padiskutuota paskutiniams įvykiais ir žiniomis iš Lietuvos.

Graži aukų suma surinkta LB Krašto valdybai ir ALTui.

Buvo pasirašytas linkeijimų ir sėkmės lapas naujai išrinktam Lietuvos prezidentui V. Adamkui ir pasiūstas Reginei Narušienei, JAV LB pirminkininkai, nuvežti ir jam įteikti inauguracijos proga, Vilniuje.

Regina Barauskaitė

BALTIMORE, MD

AUKŠINĖ RADIJO
VALANDĖLĖS
SUKAKTIS

Du, tada dar jauni, vyrai: Albertas Juškus ir Juozas Ruzgas, 1948 m. sausio 11 d. per WBMD radijo stotį Mažosios Lietuvos himnų „Lietuviai esame mes gimę“ pradėjo ilgąmetę Baltimorės lietuvių radijo valandėlę. Abu Amerikoje gimę, abu lietuvių kalbą jau primiršę, be techninio pasiruošimo ir praktikos, tik idealizmo vedini, draugų ir klausytojų skatinami ir remiami, kas sekmadienį programą paruošdavo ir perduodavo.

Tada prasidėjo milžiniškas darbas, kurio anie du vyrai vieni nebūtų galėję atlikti. Su patarimais ir talka jiems tuoj į pagalbą atėjo adv. Algirdas ir Galina Leonai. Tačiau netrukus Ruzgas dėl tarnybos turėjo persikelti į Pittsburghą. Laimei į jo vietą atėjo Kęstutis Laskauskas, tad per 40 metų Albertas ir Kęstutis buvo valandėlės vedėjai, bet 1990 m.

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

IVAİROS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turū Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty ir dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokėstis \$6 iki \$7.50 valandą. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Ieškoma šeiminkinė
namų ruošai ir maisto gaminimui turinti teisę dirbti JAV-jose.
Tel. 248-354-3429.

773-585-9500

3 m. bėmukui reikalinga
auklė. Pageidautina su vaikais.
Skambinti
(773) 776-3538.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5858
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduoduame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jeil norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

NANNY/FULL TIME

for 2 children — 4 & 6 yrs. old
— in our Beverly home.
English required.
(312) 744-6917.

III Vokietijos, jubilėjaus, lietuvių organizacijų renginiam šventinę nuotaką padovanoti — **Brolių Svabų estradinis ansamblis!**
Užsakymai priimami tel.: (708) 974-3678 ir (708) 857-8086 (vakarais).

balandžio mėn. dėl sveikatos Albertas turėjo iš valandėlės vedėjo pareigų pasitraukti. Kęstutis pašiliko vienas, bet ne ilgam. Jis tuoj talkon pasikvietė būrį jaunesniųjų baltimoriečių — pirmiausia savo dukterį Reginą Laskauskaitę-Sajauskiene, paskui Aldoną Drazdytę-Pilienę, Birutę Dulytę-Gorrell, Nijolę Dulytę-Latveid ir Gintarą Buivį. Įvykiams Lietuvoje besivystant buvo gyvas reikalas informuoti klausytojus. Valandėlėje prasidėjo naujas skyrius „Žinios nuo sekmadienio iki sekmadienio“ su Ricardu Reikėniu. Tai laiko išsuktas puiškas valandėlės patarnavimas. Jis pastoviai perduodamas iki šių dienų.

Per visą tą 50 metų laiką valandėlė perdavė per 2,600 laidų. Joje bendradarbiavo daug asmenų. Štai keli valandėlės bendradarbiai: aktorius Jonas Kazlauskas, Juozas Gaila, Vytautas Volertas, Cezaris Surdokas, Elena Armanienė, Jonas Kardokas, Vytautas Duly.

Pažymėtina, kad per 50 metų valandėlė nepraleido nei vieno sekmadienio ir kad ji yra seniausia tautinė valandėlė Baltimorėje nenu-trūkstantčiai veikianti per tą laiką. Nepaisant, kad Baltimorės lietuvių skaičius nuolat mažėja, kad parapija, be lietuvių klebono vos laikosi, radijo valandėlė vis dar gyvuoja.

Ilgiausių metų jos vedėjams ir klausytojams!

LANKĖSI LIETUVOJE

Cezaris ir Stasė Surdokai praėjusią vasarą lankėsi Lietuvoje. Aplankė savo gimines ir tėvų kapus. Dalyvavo Lietuvos katalikų mokslo akademi-

jos suvaziavime Vilniaus universitete. Cezaris ten skaitė paskaitą apie rašyenos psichologiją. O Stasė Šakytė buvo pakviesta literatūrinei popietei Maironio muziejuje, Kau-

ne. Ten ji pati ir Kauno dramos teatro aktorė skaitė jos poeziją, o Muzikos akademijos pianistė atliko klasikinės muzikos kūrinių skaitymų tarpuose. Popietė praėjo įspūdingai.

Stasė Šukytė numato savo naują poezijos rinkinį išleisti Lietuvoje. Lietuvos rašytojų draugija ją jau priėmė savo nare.

SUGRĮŽO PAS SAVASIAS

Po 4 su puse metų gana įvairaus ir intensyvaus darbo atstovaujant Pasaulio lietuvių bendruomenę ir visus lietuvius išlaikytus po visą pasaulį, Juozas Gaila savo pareigas Vilniuje perleido naujosios PLB valdybos paskirtam G. Žemkalniui iš Australijos.

Juozas sugrįžo į Ellicott City, pas Birutę ir Nidą, kurioms parvežė dovanų Lietuvos pasą. Lietuvos pasą jis išrūpino ir Lietuvoje jau apsigyvenusiui kun. Kazimierui Pugevičiui.

Per savo tarnybos Lietuvoje laiką Gaila tiek išjautė gyvenimą Lietuvoje, kad ir dabar palaiko kasdieninį informacinį ryšį, tad nenuostabu, jeigu jis sugrįžtų į Lietuvą kokiama nors kitiama darbu ar pareigoms?!

ARKIV. TAMKEVIČIUS LANKĖSI BALTIMORĖJE

Kard. Sladkevičius ipėdintis, Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, buvęs pogrindžio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ redaktorius, Sibiro tremtinys sausio 18 d. Šv. Alfonso bažnyčioje aukėjo lietuviškas Mišias ir pasakė pamokslą. Jam asistavo kun. A. Narbekovas, kun. A. Lapė, 2 Baltimorėje studijuojantys klierikai iš Kauno ir A. Diljonas. Su Baltimorės lietuvių arkivyskupas susipažino po pamaldų įvykusioje kavutėje.

C. Surdokas

• Raseinių raj. Paupio šv. Šeimos bažnyčioje buvo surengta senolių vakaronė, kurioje dalyvavo 86 žmonės nuo 70 iki 97 metų amžiaus. Vakaronė surengta vėslininko N. Majevskio iniciatyva. Joje dalyvavo rajono valdžios atstovai. Šia proga šv. Mišias koncelebravo Viduklės klebonas V. Aukštakalnis, Raseinių klebonas G. Jankauskas ir Raseinių dekanas, Šilutės klebonas kun. V. Lenkaitis.

Palmės, karšta Arizonos saulė ir niekuomet nedylanti lietuvių meilė savo tolimai tėvynei... Phoenix, AZ, LB apylinkė ruošiant Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimą š.m. vasario 22 d., iš kairės: Gildana Matonienė, „viešnia iš šiaurės“ Danutė Bindokienė, Adele Bartienė ir Audronė Bartytė. Vėta pažymėti, kad A. Bartienė, jau sulaukusi netoli 90 metų, aktyviai dalyvauja vietinėje lietuviškoje veikloje, nepraleidžia tautinių švenčių ir melia puošiasi tautiniais drabužiais, išaustais jos dukters Mildos Kvedarienes (taip pat gyvenančios Sun City, AZ).

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

ACIŲ

Skaitant sveikinimą „Draugo“ „Skautybės kelyje“, atsiųstą Ateitininkų draugų sąjungos centro valdybos, „Skautų aidui“ švenčiant 75-tas metines, teko apsidžiaugti, kad sesės ir broliai Kristuje nepamiršo skautų.

Taip pat džiugu, kad yra užmiršami nesutarimai, iškilę praityje, klestėję abiejose organizacijose, skatinanti buvusių politinių veiksmų.

Ateitininkų ir skautų jaunimas gražiai tarp savęs bendradarbiauja, nes abiejų tikslai yra tie patys. Tiek išėjimoje, tiek Lietuvoje skautų vienuose yra jaunimo, kuris priklauso abiem organizacijoms. Svarbu, kad vyksta bendradarbiavimas ideologijų rėmuose, siekiant kuo geriau atlikti apsiimtus pareigas Dievui, Tėvynei ir žmonijos gerovei.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

BALSUOKIME ANTRADIENĮ

Pirmi rinkimai į JAV Atstovų rūmus įvyks antradienį, kovo 17 dieną. Šita diena bus labai svarbi, nes mes turėsime progą išrinkti Amerikos lietuvių, David J. Shestoką, atstovauti mums ir mūsų idejoms Kongrese. Šitai svarbu ne tik mums, bet ir visai Lietuvai.

David Shestokas yra vienišas kandidatas, kuris pasisako už Lietuvos priėmimą į NATO. Jis supranta mūsų tautos siekimus ir įsijungia į mūsų veiklą. Jis gyvena Lemonte ir yra vienintelis kandidatas, kuris aplanko Pasaulio lietuvių centrą beveik kiekvieną sekmadienį. Jis tikrai samoningai nori pagerinti mūsų krašto padėtį bei gyvenimo sąlygas.

Nepamirškime, kad maždaug 20,000 lietuvių kilmės balsuotojų gyvena 13-tojoje rinkimų apylinkėje. Tas skaičius yra ypač didelis, kai atsižvelgiama į visus rinkiminius pranešimus, kad labai mažas procentas registruotų balsuotojų dalyvaus antradienį. Jeigu mes, lietuviai, pasirodysime balsuoti ir pasiimsime Respublikonų kortelę už David Shestoką, „politikieriai“ greitai pastebės.

Balsuokime už David J. Shestoką!

Vytėnis P. Kirvelaitis
Lemont, IL

DĖL SKAMBUČIŲ Į LIETUVĄ KAINŲ

„Draugo“ kovo 3 d. laidoje su nustebeimu skaičiau „Kodėl krinta lapai lietuviško verslo pavasaryje“ laiškelį, kuriame minima viena Fairfield (Iowa) įsikūrusių ilgų atstumų telefonų bendrovė, kurios sėkmingai konkuruoja su senesnėmis, daugiau išgarsintomis bendrovėmis. Net toks „Wireless“ žurnalas prieš pusmetį turėjo ilgiausią straipsnį, kaip šios bendrovės rungtis su užsienio valstybiniais monopoliais, panaudodamos „call back“ procesą, kuris užsienyje gyvenančiam telefono naudotojui leidžia kitur skambinti, naudojant daug žemesnius Amerikos telefonų tarifus.

Man tačiau iki šiol dar nebuvę tekę matyti tokių žemų kainų, kurias pateikė Atlantic Express Corp. prezidentas ir igaliotas Telegroup atstovas Kastytis Latvys. Tik pagalvokit — pusantros valandos pašnekesys su Lietuva, už minutę imant po 0.48 centus, kainuotų mažiau negu pusė dolerio! Ir K. Latvys žada ateityje kainą sumažinti iki 0.45 c./min. Kiek žinau, to tikimasi, panaudojus Internet tokiems pašnekesiams, bet šiuo laiku reikiama įranga dar publikos daugumai nėra prieinama. Gal kartais jis sutiktų aprašyti Telegroup naudojamą technologiją?

Antanas A. Bobelis
Massapequa Park, NY

DĖKUI H. KUDREIKUI

Š.m. vasario 12 d. „Drauge“ straipsnyje „Iš partizanų istorijų (42): skaičiau Henriko Kudreikio straipsnį „Keturi broliai prie kryžiaus“. H. Kudreikis aprašo, kaip jis per 50 metų važiuodamas pro Ariogalą, sustoja, atsisveičina bėgančio šaltinio vandeniu ir prisimena Benedikto Barkausko, mano senelio, šeimos istoriją. Jo keturių sūnų sušaudymą prie 1918 m. pastatyto Nepriklausomybės Kryžiaus Palėpių kaime.

Skaitau, tikiu tuo ir netikiu. Tiesiog patikėti negaliu, jog čia rašoma apie mano senelių, dėdžių, mano mamos šeimą. Ir galvoju, kad pasaulis ne toks didelis, kad keliai susikerta, kad žmonės susitinka...

Kartais tikrai kyla begalinis

noras paglostyti tą žemės pėdą, kurią pastatė ir nusiėmė kepurės kniptelėjas prie kryžiaus mano dėdės Kazimieras, Zenonas, Mečislovas, Vytautas Barkauskai. Čia negailestingos kulpos paliešti jie griuvo kaip ažuolai.

Norisi pamatyti tą ankstyvą, blyšką rytmečio saulę, kuri tą 1945 m. sausio 6 d. rytą baikiškai išlindo ir apšvietė nužudytųjų keturių brolių kūnus, sumestus kaime vidury aikštės.

Norisi pauostyti kiekvieną obelį žiedą, kuris ankstyvą pavasario rytą karo pabaigoje pražydė šalia duobės, kurioje išėjosi apie 50 kūnų.

Norisi priglusti prie senolės pušies ir kristi į samaną, kaip krito tada Antanina Barkauskienė — mano senelė, apverkdama savo keturių sūnų netektį, savo nelaimingą dalį. Neišlaikė jos širdis tos netekties, ji mirė Sibire. Kokia nelaimė žmogui būti du kartus laidojamam, kai per Atgimimą parsivežėme jos palaikus ir palaidojome Kėdainiuose.

Ir, norisi verkti iš skausmo, prisiminus dėdžių Antano, Jono, tetos ir Marijos ir senelės vargus. Mano mama Bronislava tada buvo ištejęs, gyveno Kėdainiuose, todėl išvengė tremties.

Kiek stiprybės, tvirtybės turėjo savo širdyje mano senelis, išgėsti vaikų, namų netektį, Sibiro badą, šaltį, vargą. Grįžti ir sulaukęs 92 metų mirti gimtinėje. Teisus kaimo žmonės, kurie ant paminklo Barkauskų žuvimo vietoje užrašė žodžius: skausmo gilumą, liūdesio didumą — gyva Lietuva. Taip mano dėdės, trokšdami laisvos Lietuvos nepakluso žiauriam gyvenimo ir kitos valstybės reikalavimui, pasirinkti mirtį — skaudžiausią kelią.

Laikas, lyg bėgančios bangos nuplukdo dienas, supuoja metus. Kartais nepastebi kaip išsiskleidžia pumpuras, kaip nukrenta medžio lapas. Vis skubame, nepastebėdami kas sustiprina žmogaus dvasią. Todėl niekada nesutiksiu su teigimu, kad žmogus gimsta tam, kad mirtų. Gimėme tam, kad gyventume, kad peritume erškėčiais klotą kelią, kad suvoktume, juk aplink tiek daug gerų žmonių, kad pamatytume pasaulio didybę, ir kad surastume save ir niekad neleistume užgesti

Vilties žvaigždei. Į pasaulį visi mes ateiname nuogi, tik pasikui mus apdangsto skirtingais rūbais, išmoko skirtingų kalbų, papročių, kultūros.

Dabar, būdama Amerikoje, skaitydama brangias eilutes apie mano senelio šeimą, sakau, labai dėkui Henriku Kudreikiui už tą straipsnį, už tuos prisiminimus.

Žinau Amerikoje gyveno senelio sesuo Barkauskaitė-Grumadienė ir senelės brolis Sadauskas. Gal gyvena jų vaikai ir anūkai? Juk mes iš to paties giminės medžio!

Marija Boharevičienė
Wheaton, IL

TIESA NE VISADA GRAŽI

Buvo malonu paskaityti Laimos Repeikos laišką laiškų skyriuje. Turiu su ja sutikti, nes pats negaliu sutikti su buvusiu rašiniu, kuris sakė: „Nedrabstykime vienas kito purvais“. Nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo stebime, čia gimę lietuviai, augantys srovė Lietuvos imigrantų į Ameriką, tekantį, kaip druską iš dėžės. Ta srovė atnešė mums, Amerikos lietuviams, pilnus maišus visokių nemalonumų, nusikaltimų ir reikalavimų iš naujai atvykusių. Žinoma, yra daug dorų ir gerų atvykusių lietuvių, bet, deja, dažniau girdim apie blogus dalykus.

Pats turiu savęs paklausti, kodėl mes, Amerikos lietuviai, tiek daug metų pasižentėm ir dėjom pastangas padėti Lietu-

vai atgauti laisvę, jeigu tiek daug Lietuvos piliečių tuoj griebėsi bilieto į Ameriką be jokio geresnio tikslo, tik prisikrauti kišenės Amerikos turtais?

Gerai suprantu kiekvieno žmogaus norą pagerinti savo gyvenimą sau ir šeimai, bet, ar asmeniškai praturtėjimas yra pakankamai gera priežastis, kad tiek daug apleistų Lietuvą? Šie „svečiai“ nekvestiuo atsiranda su visokiais reikalavimais ir be planų grįžti į Lietuvą. Labai lengva sakyti: „Nedrabstykime vieni kitų purvais“, bet purvas yra purvas. Mažai kas padėjo mūsų „dypukams“ po karo. Gerai atsimenu savo tėvus ir draugų tėvus, kurie dirbo prastiausius ir blogiausius darbus, kad tik prasimuštų šiame naujame krašte. Dėjo visus pinigus ir pastangas, kad jų čia gimę vaikai būtų dori, sunkiai dirbantys, ir ragino siekti aukštesnių mokslų.

Dabar atsirado staiga šitie „nauji lietuviai“, ne tik norintys iš karto gerų darbų ir užmokesčio, bet jie elgiasi, lyg ankščiau atvykę ir čia gimę lietuviai jiems yra šiuos dalykus skolingi. Yra senas amerikiečių pasakymas „there's no free lunch“, už viską reikia sumokėti. Niekas nenori kito drabstyti purvais, bet tiesa ne visada graži. Nori būti imigrantas? Gerai, bet pirma paragauk imigranto duonos.

Linas Regis
St. David, AZ

Kėdainių vaizdelis.

Nuotr. V. Kapočius

A.†A. JONĖ ŠAPKAITĖ BRUŽIENĖ

Gyveno Oakland, CA.

Mirė 1998 m. kovo 9 d., sulaukusi 73 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 31 metus.

Nuliūdę liko dukterys: Birutė Ranes, žentas Gary, anūkas Beau; Marija Zinkienė, žentas Alfa Zinkus, anūkas Maksuikas; Danutė Alekniene, žentas Alfredas Alekna; brolis Jurgis Šapkus ir jo šeima; Marijos uošvė Marija Zinkevičienė.

Velionė pašarvota kovo 14 d., šeštadienį Butterworth laidojimo namuose, Seattle, WA. Po religinių apeigų laidojimo namuose 12 val. dienos, kovo 14 d. velionė bus palaidota Mt. Pleasant kapinėse, Seattle, WA.

Nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti Velionę Jonę savo maldose.

Nuliūdusi: šeima ir giminės.

Laidotuvių direkt. R. Greg Nelson, tel. 206-282-5500.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. JONAS ŽADEIKIS

Mūsų brolis Jonas mirė 1993 m. kovo 17 d.

Minint šią sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos Užvenčio bažnyčioje, jo gimtinės parapijoje. Nuoširdžiai prašome artimuosius ir draugus prisiminti a.a. Joną savo maldose.

Nuliūdę: seserys Zosė, Teodora, brolis Juozas

DRAUGAS, penktadienis, 1998 m. kovo 13 d.

5

A.†A. VINCAS ŠMULKŠTYS

Mylimas Vyras ir Tėvelis mirė staiga 1998 m. kovo 9 d., 4:30 v.p.p., sulaukęs 82 m.

Jis buvo baigęs Kauno Vytauto Didžiojo universitetą ir apsigynęs Tuebingen'o universitete doktoratą iš lotynų kalbos.

Gyveno Main'e Vokietijoje, Waterbury, CT, JAV-jose ir Čikagoje. Buvo ateitininkas, Lietuvių Fronto bičiulis, „Draugo“ fondo garbės narys ir Lietuvių fondo narys. Visada rėmė lietuviškąją veiklą ir lietuviškąją spaudą ir čia, ir Lietuvoje.

Bus pašarvotas Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71st. Street, ketvirtadienį kovo 12 d. ir penktadienį, kovo 13 d. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Iš laidojimo namų šeštadienį, kovo 14 d. 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kur 9:30 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios už jo sielą. Iš bažnyčios bus nulydėtas ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Visus draugus ir pažįstamus prašome dalyvauti šermyse, šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Vietoje gelių prašome aukoti Ateitininkų federacijos fondui, Lietuvos Našlaičių globos komitetui arba Lietuvos partizanų fondui.

Giliame skausme likę: žmona Aldona, sūnus Linas su žmona Mary ir brolis Albinas bei kiti giminės Lietuvoje.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 1-800-994-7600.

A.†A. AMELIJA BALEIŠIENĖ JUCYTĖ

Gyveno Čikagoje.

Mirė 1998 m. kovo 11 d., sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Survilaiškio valsčiuje, Užupės kaime. Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdę liko: duklė Vita, sūnus Alfonsas, anukė Audra, sesuo Vanda Žolynienė, brolis Aleksas Jucys su šeima Kanadoje, vyro brolio duklė Irena Alantienė su vaikais ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Jono.

Priklausė BALF'ui, Ateitininkų draugų organizacijai, Putnamo seselių rėmėjų draugijai, Lietuvos Dukterų draugijai.

Velionė pašarvota kovo 13 d., penktadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks kovo 14 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionė bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: duklė, sūnus, anukė, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

Mylimam Vyru

A.†A. VINCUI ŠMULKŠČIUI

staiga pas Viešpatį iškeliavus, „Draugo“ bendradarbei, mielai ALDONAI, reiškiamo gilią, nuoširdžią užuojautą.

*Draugo" redakcija, administracija
ir tarnautojai*

DRAUGO FONDO GARBĖS NARIUI

A.†A. VINCUI ŠMULKŠČIUI

staiga iškeliavus į Amžinybę, reiškiamo gilią užuojautą DF garbės narei, žmonai ALDONAI, sūnui LINUI, kitiems giminėms ir artimiesiems.

Draugo fondo direktorių taryba

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
(708) 598-9400

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

**Mutual Federal Savings and Loan
Association of Chicago**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šį sekmadienį, kovo 15 d., 1 val. p.p., Ateitininkų namuose, Lemonte, ruošiamos kun. dr. Kęstutis Trimako naujausios knygos „Asmenybės raida gyvenime“ sutiktuves. Su knyga supažindins dr. Romualdas Kriaučiūnas, atvykęs iš Lansing, MI. Visą lietuvišką visuomenę, ne vien ateitininkus, nuoširdžiai kviečia atvykti Ateitininkų sen-draugių sąjungos centro valdyba.

Prel. Juozas Antanavičius. Panevėžio katedros klebonas, vadovaus rekolekcijoms Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, kovo 12, 13 ir 14 d., 6:30 val. vak. Kas vakarą nuo 6 val. klausoma išpažintų. Visi apylinkių ir Cicero lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti, pasinaudoti šia ypatinga proga, pasirodant Velykų šventėms.

Politinių kalinių, buvusių nacių ir sovietų kacetuose bei kalėjimuose, susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 15 d., 11:30 val. r. Jaunimo centre.

Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos iškilmės bus galima pamatyti Jaunimo centro kavinėje šį šeštadienį, kovo 14 d., 3 val. p.p. Bus rodoma Lietuvos Televizijos pagaminta vaizduojanti iš įvairių iškilmų vietų.

Amerikos Vidurio vakarai šią žiemą džiaugėsi, kad El Nino pro juos praėjo „galais pirštų“: nebuvo didelių speigų, sniego kalnų ir kitų oro kraštutinumų. Tačiau, kaip sakoma: „vieniemis ateinant, kitiems nueinant“, pradedant praėjusiu sekmadieniu Čikaga su apylinkėmis, Indiana, Michigan (ypač ežero pakrantėmis) gavo tiek ledo, sniego ir vėtrų, kad užtektų kelioms žiemoms. Daug žmonių liko be elektros, daug buvo užklupta keliuose, kurie pasidarė nepravažiuojami. Dabar, be abejojimo, ir šių vietovių gyventojai įgavo „daugiau pagarbos“ El Nino išdaigoms.

Gamtos dėsnių taip „suderinti“, kad kilmingasis paukštis aras turi nelabai išpudingą balsą, bet Toronto vyrų choras, pavadintas „Aro“ vardu, dainuoja tikrai puikiai. Ateikite ir pasiklausykite — nenusivilsite. „Draugo“ rengiamas koncertas, kuriame „Aras“ atliks programą, yra kovo 29 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Bilietai gaunami „Draugo“ administracijoje ir „Seklyčioje“.

Lietuvos Vyčių 36 kuopos Brighton Parke susirinkimas įvyks kovo 16 d., pirmadienį, 7:30 val. vak., Šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje. Visi kviečiami atvykti. Po susirinkimo bus pabendravimas ir kavutė.

„Skautų Aido“ 75 metų sukaktuvinė šventė sekmadienį, kovo 15 d., 3 val. p.p. vyks Jaunimo centro did. salėje. Šventės rengimo komitetas kviečia visus skautus ir visuomenę atsilankyti. Programoje Nijolės Jankutės-Užbalienės paskaita, meninė programa, pietūs ir malonus pabendravimas. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Jolandai Kerelienei, tel. 630-257-2558.

Kam nusibodo pusnynai ir šaltis, gali pamatyti pavaršį su visomis jo grožybėmis čia pat, Čikagoje. Rytoj, šeštadienį, kovo 14 d., Chicago Navy Pier salėje prasidės kasmetinė gėlių, darželių ir kitų pavasarinų grožybių paroda. Ji tęsis savaitę, iki kovo 22 d. Parodą verta aplankyti, ypač savaitės dienomis, kai galbūt mažiau žmonių.

LB Cicero apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 15 d., 12 val., Šv. Antano parapijos salėje. Visi Cicero ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Susirinkimo metu bus pateikta valdybos ataskaita, renkama pusė naujų valdybos narių, kurių kadencija pasibaigė, bus klausimai ir sumanymai tolimesnei veiklai.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Gavėnios susikaupimas bus kovo 16, 17, 18 d. Pamaldos: 9 val. r. ir 6:30 val. vak. Išpažintų bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Rekolekcijoms vadovaus Panevėžio katedros klebonas mons. Juozapas Antanavičius.

„Lietuva heraldikoje ir vaizduose“ paroda, vykstanti Lietuvių Dailės muziejuje Lemonte, pratęsiama iki š.m. kovo 21 d. Parodos rengėjai — Mažosios Lietuvos lietuvių draugija džiaugiasi visuomenės susidomėjimu šia paroda.

East Chicago Lietuvių medžiotojų ir meškeriojų klubo valdyba kviečia į visuotinį narių susirinkimą kovo 22 d., 11 val. r., Šv. Kazimiero parapijos patalpose, Gary, IN (1390 W. 15th Ave). Po susirinkimo valdyba paruos skanių užkandžių. Visi nariai kviečiami.

Reginai Kučienėi, JAV LB Svetimo tarybos pirmininkei, už paaugutas knygeles Kaziuko mugėi nuoširdžiai dėkoja „Aušros Vartų“, „Kernavės“ skaucijų tuntas. Kiekviena lietuviška knyga yra brangiausia dovana.

Klaipėdos Jūrų šaulių metinis narių susirinkimas įvyks kovo 22 d., sekmadienį, 12 val., Šv. Antano parapijos mokyklos salėje, Cicero, IL. Kviečiami visi kuopos nariai susirinkime dalyvauti. Po oficialiosios dalies bus vaisių ir pabendravimas.

Nemira Šumskienė, Chicago, IL, pirmoje iš visų Draugo fondo garbės narių, su 100 dol. parėmė šio pavasario vaju, kad užbaigtų milijono kapitalą. Ji, su a.a. Jonu Šumskiu, jau yra parėmusi Draugo fondą su 1,300 dolerių. Už taip gausią paramą nuoširdžiai dėkojame ir kviečiame visus Draugo fondo garbės narius pasekti šiuo gražiu pavyzdžiu.

I Gavėnios susikaupimą, ruošiamą Ateitininkų namuose šį šeštadienį, kovo 14 d., nuo 9 val. r. iki 5 val. popiet, dar galima užsiregistruoti, skambinant Irenai Polikaitienei tel. 630-257-2022. Visi kviečiami praleisti bent vieną dieną Gavėnios rimtyje.

Darius, Audrius, Marius Juozas Polikaiciai — tai jau beveik meilės dainai sinonimai. Visi jie aktyviai įsijungę į „Dainavos“ ansamblį, visiems jiems lygiai brangi ir Dainava, kurioje tiek kartų stovyklavo, vadovavo, dirbo. Dabar jie visi priklauso „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetui, kuriam Darius vadovauja. Oktetą bus galima išgirsti Dainavos stovyklavietei rengiamame koncerte šeštadienį, kovo 21 d., 6 val. vak., Jaunimo centre.

Joe Knollenberg, JAV Kongreso narys iš Michigan valstijos, Lietuvos Nepriklausomybės šventės, Kovo Vienuoliktosios, proga pasakė prasmingą kalbą, paminėdamas ilgą, garbingą, bet kartu ir tragišką, lietuvių tautos istoriją ir jos pastangas kaip galima greičiau įsiriškiuoti į laisvę bei sėkmingų Vakarų Europos valstybių gretas. „Lietuvių tautos žmonės pasirinko stoti prieš represijas ir komunizmą, tad šiandien mes minime to pasiryžimo vaisius — Nepriklausomybės šventę. Aš gerbiu lietuvių tautą už jos drąsą ir patvarumą, naudojant taikius metodus nepriklausomybės siekiuose“, baigė savo kalbą Kongreso narys Joe Knollenberg.

JAV senatorius iš Michigan valstijos Spencer Abraham š.m. kovo 11 d., švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės šventę š.m. kovo 11 d., JAV Senato sesijoje, Washington, DC, pasakė gan ilgą, turiningą kalbą, šiltai atsiliepdamas apie Lietuvos pastangas atgauti laisvę ir po jos atgavimo žengti vakarietiškos demokratijos keliu. Jis taip pat paminėjo sausio 16 d. Vašingtone trijų Baltijos valstybių ir JAV prezidentų pasirašytą partnerystės chartiją, kuria pabrėžiamas JAV vyriausybės palankumas Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Kaip svarbu JAV Kongrese ar Senate turėti lietuvių kilmės žmones jau kelintą kartą parodė Kongreso narys John Shimkus. Lietuvos Nepriklausomybės šventės — Kovo Vienuoliktosios — proga pasakęs Kongrese kalbą, pabrėždamas, kad jis, kaip besididžiuojantis savo kilmę lietuvių imigrantų sūnus, laiko sau garbę šią svarbią datą priminti visiems JAV Kongreso nariams. Jis taip pat paminėjo Lietuvos troškimą siekti NATO narystės ir įsijungti į Europos Sąjungą. Tad ir mes, kai tik kandidatų į JAV Kongresą ar Senatą sąrašą pasirodo lietuvių pavardės, turėtume būtinai už juos balsuoti, nepaisant, ar „mūsų“ ar „ne mūsų“ partijai jie priklauso. Balsuokime šiuo atveju už lietuvių, ne už partiją!

GRAŽI „MARGUČIO II“ ŠVENTĖ JAUNIMO CENTRE

Apie 300 tautiečių, susirinkę į Jaunimo centro did. salę kovo 8 d., pasidžiaugė „Margučio II“ radijo programos gyvavimu, išlausė gražių minčių Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės proga, skaniai pavakarieniavo, o taip

„Margučio II“ ruostame pokilyje kovo 8 d. Jaunimo centre. Iš kairės: Donatas Sokas, Bronius Siliūnas, Birutė Jasaitienė, Emilija Andriulytė, Dalia Sokiene — abi laidų vedėjos, Dalia Sruogaite, Rytis Januška — laidų vedėjos, ir Maria Remiene, „Margučio II“ direktorių tarybos pirm.

pat išgirdo mielą Strolių kvartetą atliktą meninę dalį.

Šios pažymėtinios popietės programą pradėjusi viena „Margučio II“ pranešėjų Dalia Sokiene (ji taip pat vadovavo visai pokylio programai) pažvelgė į ankstesniojo „Margučio“ istoriją, prisiminė jo įkūrėją, komp. Antaną Vanagaitį. „Mes žengiamo Antano Vanagaitio pramintu keliu“, — akcentavo D. Sokiene. Ji taip pat prisiminė ir „Margučio“ buvusio vadovo Petro Petručio 1990 m. kovo 11 d. surengtą A. Vanagaitio paminėjimo pokylį, kurio metu pranešta džiugi žinia apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą Vilniuje.

Neilnių minčių pabėrė ir artimas „Margučio“ bičiulis, Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Jis pradžioje pažymėjo, kad paminimas „Margutis II“ skamba keistai. Kalbėtojas priminė, kad mes pamėgę skaičių „du“, nes turime dvi Bendruomenes, dvi kapines, dvi Nepriklausomybės šventes ir t.t. Tačiau „Margutis“ yra vienas — koks buvo, yra ir visad išliks, — teigė V. Kleiza.

Pagrindinę pokylio kalbą pasakė JAV Krašto valdybos vicepirmininke informacijos reikalams Jūratė Budrienė. Ji gerai išmąstytoje paskaitoje išdiskutavo šventės, tautiškumo ir vilties sąvokas. Kalbėtoja nurodė tris knygas: Vlado Ramojaus „Lenktynės su šėtonu“, Mariaus Katiliškio „Išėjusiems negrįžti“, bei dr. J. Girmiaus „Tauta ir tautinė atsakomybė“, kurios yra svarbios ir reikšmingos įvairiais atžvilgiais.

Savo turiningą kalbą, kuri, jau buvo išties išspausdinta „Drauge“, J. Budrienė baigė Lietuvos Seimo pirmininko prof. Vytauto Landsbergio citata apie laivą, kurio stieban iškelta trispalvė viltis.

Prieš vakarienių maldą skaitęs kun. Juozas Vaišnys, SJ, pažymėjo, kad mes dėkojame Viešpačiui už ilgą „Margučio“ 75 metų veiklą bei kitas apraiškas, surištas su šios programos gyvavimu.

Sociai pasistiprinus, scenoje pasirodė, dar naujas Čikagoje, muzikinis vienetas — Strolių kvartetėtas. Šis kvartetėtas, viešai pasireiškęs tik antrą kartą, čia atliko dešimtį kūrinių.

Šio muzikinio vieneto siela — vienas populiariausių Čikagoje lietuvių muzikų, Faustas Strolia, grojo akordeonu.

Kiti nariai: Herkulis Strolia (griežė smuiku), Povilas (grojo gitara), Tomas (kontrabasu).

Savo programos pradžiai kvartetėtas pagrojo F. Stroliaus „Šią nedėlėlę“ (variacijos liaudies dainos tema). Po to skambėjo Zdenko Fibich „Poema“, Franz Schubert „Prieghiara“, G. Braga „Angelo Serenada“, Franz Lehar valsas „Aukštas ir sidabras“.

Koncerto viduryje buvo du vokaliniai kūrinių: Aleksandro Stradella „Pieta Signore“ ir Lietuvos partizanų daina „Stoviu aš parimus“ (žodžiai Vandos Panavaitės-Stankienės). Solo čia dainavo jaunas Povilas Strolia, kuris susilaukė gausių plojimų. Reikia pasakyti, pirmojo kūrinio — atgailos giesmės žodžiai buvo pritaikyti Kovo 11-osios paminėjimui.

Muzikinei programai pabaigai buvo pagrota: Ch. W. Gluck „Melodija“, Franz Schubert „Serenada“ ir John Strauss valsas „Vienos miškų pasakos“.

Publika nuoširdžiai muzikantams plojo, nenorėjo pa-

leisti nuo scenos, tai jie turėjo pagroti ir bisui. Atrodo, kad tokio pobūdžio muzikinis vienetas turi pritarimo ir būtų gera, kad jis neišsivaikščiotu, o testų savo veiklą ir toliau.

Čia dar reikia pažymėti ir vykusius laimėjimus, kurie davė 556 dol. pajamų „Margučio II“ veiklai. Visi septyni laimėtojai (jų tarpe buvo Lietuvos gen. garbės konsulas V. Kleiza) savo 25 dol. vertės laimikius paaugėjo radijo programos reikalams. V. Momkus perskaitė ir netrumpą aukotojų sąrašą, kurie šio pokylio proga savo šimtinės ar mažesnes aukas paskyrė „Margučio II“.

Pokylį užbaigė darbščioji „Margučio II“ tarybos pirmininkė Marija Remienė, kuri pasidžiaugė, kad šios radijo programos veikla gražiai rieda toliau. Ji padėkojo visiems, kurie šią veiklą remia, tarė ačiū prisidėjusiems prie pokylio pasisiekimo. M. Remienė pristatė ir radijo programos pranešėjus — D. Sokiene, R. Januška, E. Andriulytę, kuriuos girdime radijo bangomis.

E. Šulaitis

SKELBIMAI

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

• **Dėmesio lietuvių!** Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės balandžio mėn. Pasibaigusios vizas galiu pratęsti. Žmonės iš kitų valstybių gali pasiūsti man duomenis paštu. Ed. Šumanas, 5701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241. (sk.)

• **Pinigai, maisto siuntiniai Velykoms.** TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

• **Vasaros bilieto kaina** lėktuvu iš Čikagos į Vilnių

\$865 + mokesčiai. Skambinti T. Lesniauskienėi, First Class Travel, tel. 847-392-6320. (sk.)

• **Valerija Burdienė-Šliavienė** ieško savo tetos Eleonutės Balienės ir jos vyro Jono Balio. Atsiliepkite, rašykite: Valerija Šliavienė, Ramybės skvermas Nr. 1, bt. 4, 5030 Kėdainiai, Lithuania. (sk.)

• **A. A. Juzė Valaitienė** atminimą pagerbdami, Viktoras ir Kristina Nakai, paaugėjo Lietuvos našlaičiams \$30. Reiškiamie užuojautą vėlines artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629. (sk.)

• **Atviro žodžio forumas** tęsiasi. Grįžusio iš Lietuvos Stasio Baro pranešimas „Prezidento Valdo Adamkaus inauguracija ir pirmieji žingsniai“ bus penktadienį, kovo 20 d., 7:00 v.v., Bočių menėje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Išgirsti Stasio Baro išpuodžius bei pamatyti vaizduojantį Prezidento Adamkaus inauguracinės kalbos, visus kviečia „Saulutė“. (sk.)

„Draugo“ pastato parašas vos prasikiša pro snieguotas eglių šakas. Laimė, kad dar jos sunkaus sniego krūvis nebuvo aplaulytos (tik viena eglė t. marjonų sode neišlaikė svorio ir išvirto iš šaknų...). Nuotr. kun. Viktoro Rimšelio, MIC

NEPAMIRŠKITE BALSUOTI ANTRADIENĮ, KOVO 17 D.

JEIGU TURITE KLAUSIMŲ ARBA REIKIA PAVEŽTI BALSAVIMO VIETĄ PRIEMIESČIUOSE, PRAŠOME PASKAMBINTI (630) 257-0064.

ČIKAGOS JAUNIMO SĄJUNGA